

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

1937

Ε40

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ "ΕΛΛΗΝΙΣ"

"HÉLLÉNIS,"

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliennes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Συνδρομή ετήσια Δραχ. 100	Τιμή έκαστου τεύχους
Εξάμηνος " 60	άπλου Δραχ. 10
Εξωτερικού " 200	διπλου " 15
Εξάμηνος " 100	

Αί συνδρομαί άρχονται από την 1ην Ιανουαρίου και είναι προπληρωτέαι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Ο Ύπουργός της Κοινων. Προνοία προς την «Ελληνίδα».—Και πάλιν το γυναικείο ζήτημα.—Στήλη Ειρήνης, Άλεξ. Παπαναστασίου, υπό Ε. Σιφναίου.—Το κυπαρίσσι της Πλάκας, υπό Μυρτιώτισσας.—Ίνδικό παραμύθι, υπό Έλλης Χαρ. Άποστολίδου.—Της ευτυχίας το πανί, υπό Α. Ταρσούλη.—Ομιλίες με τη Λιλή, υπό Γ. Άννίνου.—Καρναβάλι, υπό Ξεν. Καστρινακή.—Το Χαμψίνι, υπό Μ. Ρενώντ.—Καλές πράξεις των Οδηγών κατά τὰ Χριστούγεννα, Ρ. Β.—Σονέτο, υπό Μόνα Λίτσα.—Καλλιτεχνική κίνησις, υπό Άθ. Ρεδιάδου.—Η μυγδαλιά, υπό Μαρίας Μπότση.—Εκείνοι που φεύγουν: René Puaux υπό Φ. Π.—Η άνάποδη ύψη ενός ωραίου ταξιδιού, υπό Μ. Μ. Θ.—Άπ' όλον τον κόσμο.—Η πνευματική κίνησις υπό Τ. Σταύρου.—Τρεις ήμέρες στού Bayer υπό Κ. Ι. Κ.—Μουσική κίνησις υπό Μ. Τ. Μ.—Έορτή στο Σπίτι του Κοριτσιού, υπό Έλ. Σιφναίου.—Το νέον Σχολείον Κωφαλάων.—Ο γυναικείος άθλητισμός, υπό Δομν. Δανίτου.—Ωφ. Γνώσεις.—Ειδήσεις.—Τά μήλα.—Γραφείον Εύρέσεως Έργασίας.—Μόδες.

SOMMAIRE

Le Ministre de l'Assistance publique à l'Héllénis.—Encore une fois la question de la situation de la femme.—Colonne de la paix.—Conte Indien, par Helly Char. Apostolide.—Poèmes par A. Tarsouli, Myrtiotissa, Xen. Kastrinaki, Mona Lisa. Botassi, Cau serie avec Lilli, par G. Anninos. Le vent rouge par M. Renaude.—Oeuvres charitables des Eclairés.—Expositions, par A. Rediades.—René Puaux, par Ph. P.—L'anvers d'un beau voyage, par M. Th.—Editions.—Mouvement musical par M. T. M.—Trois jours chez Bayer, par K. I. K. L'Athletisme féminin, par Domn. Lanitou.—Conseils pratiques.—Nouvelles.—Les pommes.—Bureau de placement pour chômeuses.—Modes.

Έπί της συντάξεως: ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η εικόνα στο έξώφυλλο παριστάνει άρχόντισσα της Λευκάδος με την τοπικήν ένδυμασία.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Ραλλοῦ Σ. Γεωργαντά Πρόεδρος

Σμαράγδα Θ. Δημαρά, Βέρθα Σ. Λένα Άντιπρόεδροι

Ευαγγελινή Κ. Βάρδα Γενική Γραμματεὺς

Ρίτσα Γ. Κορομηλά Ταμίας

Φρόσω Δ. Πρωτεκδίκου Ειδική Γραμματεὺς

Σύμβουλοι

Ζωή Δημητρακοπούλου, Εὐθαλία Θ. Μελά, Έλλη Μ. Μυλωνά,

Έλένη Ο. Ρουσοπούλου, Ε. Ι. Σιφναίου. Άγγελική Χατζημιχάλη.

Η PASSIFLORINE

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟΝ
ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΗΒΗΝ
ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΚΑΤΑΜΗΝΙΟΥΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΥΗΣΙΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΙΝ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΨΕΥΔΟΜΗΤΡΙΚΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΘΕΡΑΠΕΥΕΙ
τήν νευρικής φύσεως
ΤΑΧΥΚΑΡΔΙΑΝ
τήν νευρικής φύσεως
ΑΥΠΝΙΑΝ
και την
ΥΠΕΡΚΟΠΩΣΙΝ

Η PASSIFLORINE ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΥΔΕΜΙΑΝ ΤΟΞΙΚΟΤΗΤΑ

ΔΟΣΕΙΣ:

4 ΚΟΧΛΙΑΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΦΕ ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ
ΑΝΑ ΔΥΟ ΠΡΟ ΕΚΑΣΤΟΥ ΓΕΥΜΑΤΟΣ

LABORATOIRES DE LA PASSIFLORINE

G. REAUBOURG
DOCTEUR EN PHARMACIE

2 RUE BOUCICAUT PARIS XVe

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

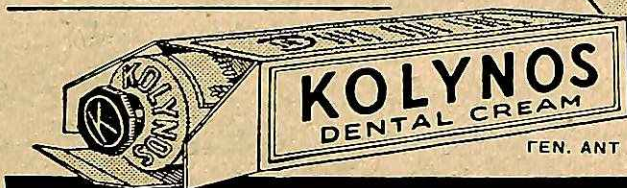
ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΓΓΛΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΟΡΕΑ Α. Παπακωνσταντίνου
ΗΜΕΡΟΜ. 10-9-81
30254

Μία ἀντισηπτική 'Οδοντοκρέμα
 ή όποια αφαιρεί τας κηλίδας και απο-
 δίδει στα δόντια την φυσικην των λευ-
 κότητα είναι ή

ΚΟΛΥΝΟΣ

εις την όποιαν απενεμήθη υπό της Χ Διε-
 θνούς Έκθέσεως Θεσσαλονίκης μέγα
 βραβείον «έκτός συναγωνισμού».

Εις την κρέμαν ξυρίσματος ΚΟΛΥΝΟΣ
 απενεμήθη επίσης υπό της αύτης Έκθέ-
 σεως τό χρυσούν μετάλλιον.

ΓΕΝ. ΑΝΤ ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 3, ΑΘΗΝΑΙ

Αυτή είναι Έπιτυχία

να έρθε την πούδρα που πηγαίνει στον τύπο σας. Γι αυτό ζητείτε την Μυστι-
 κουμ Πούδρα και τό Κομπάκτ Μυστικουμ σύμφωνα μέ τον πίνακα του Σέρκ
 που εύρίσκεται εις όλα τά Καταστήματα και σας λέγει ποιός συνδυασμός
 πηγαίνει καλύτερα στην έπιδερμίδα σας, τα μαλλιά και τά μάτια σας. Η
 πούδρα Μυστικουμ του Σέρκ στρώνει τόσο καλά στην έπιδερμίδα σας ώστε
 αφομοιώνεται μ' αυτήν. Πούδρα Μυστικουμ σε κουτιά των Δρ. 80.- και
 50.- Κομπάκτ Μυστικουμ Δρ. 40.- Έναντι 35ρχ. γραμμήσμου αποστέλ-
 λεται δείγμα πούδρας & κομπάκτ.
 Γεν. Αντ.: Οίκος Π.Ι. Μαγκριώτη.
 Ερμού - Νίκης 10. Αθήναι

Πούδρα
 Myslikum

SCHERK

Η Λοσιόν προσώπου Scherk ξανανί-
 νει τό δέρμα, ωμορφαινει τό πρόσωπο
 Ζητήσατε φιαλίδιο των δροχρών 90, και 55

ΠΑΡΚΕΤΙΝΗ ΛΑΜΒΟ

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

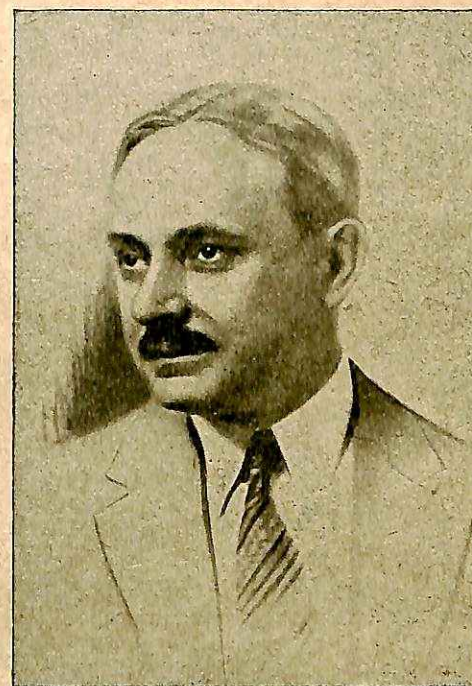
ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
 ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ ΙΖ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1937

ΑΡΙΘ. 2

Ο Υπουργός
 της
 Κοινωνικής Προνοίας
 κ. Α. ΚΟΡΥΖΗΣ
 προς την «Έλληνίδα»

Χαιρετίζω την ύπαρξιν ενός καθαρώς γυναικείου περιοδικού, ως σημείον πολιτι-
 σμού εις τον τόπον μας. Η «ΕΛΛΗΝΙΣ», ανταποκρίνεται πληρέστατα εις όσα ανα-
 μένει κανείς από ένα ειδικόν γυναικείον φύλλον, παρακολουθεί μ' εύσυνειδησίαν
 πᾶσαν πνευματικην και κοινωνικην γυναικειαν κίνησιν και μεταδίδει εις τας ανα-
 γνωστρίας της τό κήρυγμα της αλληλεγγύης και της αγάπης προς τον πλησίον.

Ός Υπουργός της Κοινωνικής Προνοίας είμαι καλύτερα παντός άλλου εις θέαν
 να έκτιμήσω την πολύτιμον συμβολήν των γυναικῶν εις τό έργον που άνελάβαμεν.
 Μετά πεποιθήσεως στηρίζω τας έλπίδας μου εις την συνεργασίαν των δια να φέρω-
 μεν εις πέρας τό οικοδόμημα του όποιου εθέσαμεν ήδη τας πρώτας βάσεις.

Εϋχομαι όλοψύχως εις την «ΕΛΛΗΝΙΔΑ», την κατοπριζουσαν την δράσιν, την
 νοοτροπίαν, τό πνεύμα, αλλά και τον ένθουσιασμόν των γυναικῶν μας, κάθε πρόο-
 δον και προκοπήν.

Α. ΚΟΡΥΖΗΣ
 Υπουργός Κοινωνικής Προνοίας

Καὶ πάλιν τὸ γυναικεῖο ζήτημα.

Ἐάν ἐπανερχόμεστε σήμερα καὶ πάλιν στὸ πρόβλημα τῆς γυναίκας, τῆς θέσεώς της στὸν ἑγγαμο ἢ ἀγαμο βίο, στὰ γεράματά της, στὸ ἐπάγγελμα, στὴ κοινωνία, στὴ πολιτεία, τὸ κάνομε γιατί νομίζομεν ὅτι ὅλα τὰ ζητήματα αὐτὰ μένουν ἐκκρεμῇ, καὶ ὅτι ἡ κοινωνία τ' ἀντικρύζει μὲ ἀδιαφορία, σχεδὸν μ' ἔχθρα. Σήμερα ἀποτελοῦν οἱ γυναῖκες, ἰδίως οἱ ἐργαζόμενες, ἓνα εἶδος προλεταριάτο ἐκατὸ φορές πιὸ πολυάριθμο ἀπὸ τοὺς ἐργάτες, μένουν δὲ ἐντελῶς ἔξω ἀπὸ τὴν ἱστορία.

Φταίει ὁμως μόνον ὁ ἄνδρας γιὰ τὴ ταπεινὴ μας αὐτὴ θέσι; Δυστυχῶς ὄχι. Ἀπέναντι τῶν λίγων θαρραλέων γυναικῶν, ποὺ νοιώθουν τὴ δύναμι καὶ τὴν ἀξία τους καὶ ζητοῦν δικαιοσύνη, πόσες ἄλλες εἶνε οἱ ἀδιάφορες, οἱ ἐγωίστριες, οἱ ἄβουλες, οἱ μωρὲς καὶ ἀδρανεῖς, οἱ αἰχμάλωτες ἀπὸ τὸ φύλον τους, οἱ μανταλωμένες μέσα στὶς γυναικεῖες προλήψεις! Γι' αὐτὲς οἱ διεκδικήσεις μας θὰ μείνουν νεκρὰ γράμματα, ἢ ἐκδηλώσεις ἄσκοπες.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι δὲν εἶνε πολλὰ ὅσα ξέρει ὁ κόσμος γιὰ τὴ γυναικεῖα ψυχὴ, τὴν ἔχει δυστυχῶς πολὺ παραμελήσει ἢ ἐπιστημονικὴ ψυχολογία. Συνήθως σταματοῦν στοὺς κοινούς τόπους ἢ στοὺς ἐρασιτεχνικοὺς ὀρισμοὺς τοῦ Α ἢ Β ψυχολόγου. Τὸ γεγονός ὅτι ἡ γυναῖκα κατὰ γενικὸν κανόνα ἀποστρέφεται τὶς θεωρίες, τοὺς τύπους, τὴ σχολαστικὴ κατὰταξι, ὅτι νοιώθῃ καλῆτερα ἀπὸ τὸν ἄνδρα τὴν ὀργανικὴ ζωὴ ποὺ τὴν συνταυτίζει μὲ καθετὶ τὸ «ζωντανό» ἴσως κάποτε εἰς βάρος τῆς λογικῆς, αὐτὸ τὸ γεγονός τὴ ξεχωρίζει ἀπὸ τὸν ἄνδρα, ἐπίσης καὶ ἡ μουσικὴ τῆς ἀδυναμία. Δὲνμποροῦσε βέβαια ν' ἀρπάξῃ μὲ βία τὴ τροφὴ τῆς ἀπὸ τὸν πρωτόγονον ἄνδρα ὅταν ζοῦσαν στὶς σπηλῆς.... μὰ σήμερα ἀπειλεῖται ὡς καὶ τὸ δικαίωμά της νὰ ἐργάζεται. Τῆς μένει, λένε, ὁ ἔρως, ἡ μητρότης καὶ τὸ μαγειριό. Μὰ πόσες γυναῖκες ὑπάρχουν ποὺ δὲν συνήντησαν τὸν ἔρωτα, ποὺ δὲν ἔχουν παιδιὰ καὶ ποὺ τρῶν στὸ ξενοδοχεῖο!

Στὸν σημερινό μας κόσμο ποὺ προφανῶς δὲν δημιουργήθηκε γι' αὐτήν, ἡ γυναῖκα, ἔστω κι' ἂν εἶνε κάποτε ἀνωτέρα ἀπὸ τὸν ἄνδρα, εἶνε προω-

ρισμένη γιὰ δευτερεύοντας ρόλους, γιὰ τὴ συνεργασία καὶ ὅσο πιὸ πολὺ νοιώθει πῶς κάτι μπορεῖ νὰ κάμῃ, τόσο περισσότερο ὑποφέρει. Ὁ φεμινισμός, ἀφοῦ τὸ πιὸ ὀφθαλμοφανὲς ἀποτελέσματός εἶνε ἡ ἐξωστιστικὴ ἐργασία, προβάλλει τὴν ἀνάγκη μιᾶς καινούριας κατατάξεως ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἀτομικῆς ἀξίας, καὶ ὅχι ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς περιουσίας, τῆς γεννήσεως, τῆς καλλονῆς, ποὺ εἶνε ἀξίαι τὶς ὁποῖες δὲν διαθέτουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι κατὰ βούλησιν. Ὁ φεμινισμός γεννήθηκε πράγματι ἀπὸ τὴ διαμαρτυρία τῶν καλητέρων ἐξ ἡμῶν.

Μιὰ νέα τροπὴ τῶν πραγμάτων θὰ μπορούσε ἴσως ν' ἀλλάξῃ τὴ κατώτερη θέσι τῆς γυναίκας στὴ κοινωνία. Οἱ οικονομικὲς δυσκολίες ποὺ αὐξάνουν καθ' ἡμέραν, κάνουν τοὺς νέους—ἀφοῦ προῦκες σχεδὸν δὲν ὑπάρχουν πιὰ—νὰ ζητοῦν τὴ βοήθεια γυναικῶν ποὺ μὲ τὴν ἐπαγγελματικὴ τους ἐργασία θὰ μπορούσαν σὰν συνέταιροι νὰ στηλώσου τὸ νοικοκυριό. Οἱ νέες ἀτενίζουν σήμερα σὲ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα καὶ ἀρκετὲς κάνουν χρῆσιν αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος. Μὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε προωρισμένες σὲ ἐργασίας ἀνορθώσεως (κοινωνικῆς προνοίας, ὑγιεινῆς κλπ.) ὅχι σὲ δημιουργικὲς (νομοθεσία, προϋπολογισμοὺς ἐθνικῆς οἰκονομίας). Καὶ ὁμως, ἀφοῦ εἶνε ὀλιγώτερον τυπικὲς ἀπὸ τοὺς ἄρρενες συναδέλφους τους θὰ ἔδιδαν στὴν κοινωνία ἓναν τόνο πιὸ ἀνθρωπιστικό.

Ἄν καὶ ὁ ἄνδρας ἐνδιαφέρεται σήμερα λιγώτερα γιὰ τὴ γυναῖκα ἀφ' ὅτου ἔγινε πραγματικὴ ἐνδιαφέρουσα μὲ τὸ ξύπνημα τοῦ ἀτόμου της, ὡς τόσο τὴν ζητεῖ ἀκόμα εἰς γάμον. Μὰ ἐκεῖνη βρίσκεται μπρὸς σὲ τεράστιες δυσκολίες ποὺ δὲν ἐγνώρισαν οὔτε ἡ μητέρα, οὔτε ἡ γιαγιά της. Ὁ ἀπρέπει δηλαδὴ νὰ ἐνωθῇ ὁλότελα μ' ἓνα ἄλλο ἄτομο, νὰ συνταυτίσῃ τὸν ἑαυτὸ της μὲ τὸν ἄνδρα καὶ μὲ τὸ καινούριο νοικοκυριό—ποὺ εἶνε ἀπαραίτητος ὅρος μιᾶς καλῆς συμβιώσεως, συγχρόνως ὁμως ὀφείλει ν' ἀναπτύξῃ τὴν ἰδίαν τῆς ἀτομικότητα καὶ τὴ ζωὴ της ὡς γυναῖκα ποὺ θὰ εἶνε δεσμευμένη μ' ἓνα ἐπάγγελμα.

Ὅποια ἔχει τὴν πεῖραν αὐτὴν μπορεῖ νὰ βεβαιώσῃ πῶς τὸ πρόβλημα αὐτὸ ποὺ παρουζιά-

ζεται στὴ γυναῖκα εἶνε ἀπὸ τὰ τρομερώτερα καὶ δυσκολώτερα, ποὺ ἀπαιτεῖ μιὰ πολὺ μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ μὴ θυσιάσῃ ἐντελῶς τὸν ἑαυτὸ της καὶ τὴν ἀτομικὴ τῆς ζωὴ στὴν ὁποία δικαιούται κάθε γυναῖκα. Ναί, ἡ παντρεμένη γυναῖκα ποὺ ἐξασκεῖ ἓνα ἐπάγγελμα, ποὺ ἀγαπᾷ συγχρόνως τὸν ἄνδρα της καὶ τὴν προσωπικὴν τῆς ἐργασία, φροντίζοντας γιὰ τὸ σπῆτι καὶ γιὰ τὴν καλοζωία τῶν δικῶν της, ἡ ζωὴ τῆς γυναίκας αὐτῆς εἶνε ἐξαντλητικὴ, εἶνε μιὰ δύσκολη περιπέτεια.

Νὰ διασώσῃ τὴν ἐξέλιξι τῆς ὅταν ἤδη ἔχει χάσει τὴν ἀνεξαρτησία, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ὄνομά της, αὐτὰ εἶνε χωρὶς ἀμφιβολία ἀπὸ τὰ μεγαλειότερα προβλήματα ποὺ παρουσιάζει ὁ βίος. Οἱ ἄνδρες προσπάθησαν πάντοτε νὰ πείσουν τὴν γυναῖκα ὅτι τὴν ἀληθινή της εὐτυχία θὰ τὴν βρῇ μόνον στὴν αὐτοθυτία, στὴν ἐξάσκησιν ἐκείνου ποὺ ὀνομάζουν τὸ «φυσικὸ τῆς δαιμόνιο». Πολεμοῦν ν' ἀποδείξουν ὅτι ἡ ἐξωτερικὴ τῆς δρᾶς, ἐπαγγελματικὴ, φιλολογικὴ, κοινωνικὴ, πολιτικὴ τὴν βγάζει ἀπὸ τὸ φυσικὸ τῆς δρόμο. Αὐτὸ ὁμως δὲν εἶνε σωστό. Ὑπάρχουν γυναῖκες ποὺ ἐξελίσσονται, ποὺ ἀνθίζουν ὑποτασσόμεναι στὸν ἄνδρα, ἀφωσιωνόμεναι στὸ σπῆτι καὶ στὰ μητρικὰ καθήκοντα, μὰ ὑπάρχουν ἄλλες ποὺ θέλουν νὰ ἔχουν ἐπαφὴ μὲ τὴν ἔξω ζωὴ, καὶ μὲ τὸν ἀγῶνα της, ποὺ τὶς οἰκογενειακὲς διαφορὲς θέλουν νὰ τὶς λύσουν μὲ ἀντίληψιν καὶ ἀγάπην. Τὰ δὲ παιδιὰ δὲν χάνουν τίποτε ὅταν τ' ἀναθρέψῃ μιὰ μητέρα ὅχι στενοκέφαλη, μὰ οὔτε ὁ σύζυγος ὅταν προσαρμοσθῇ σὲ μιὰ πραγματικὴ σύντροφό του.

Ἡ παντρεμένη γυναῖκα, ποὺ ἔγινε ἄτομο, θὰ ἐξακολουθεῖ βέβαια νὰ φέρῃ στὸν κόσμον παιδιὰ, μὰ ὅχι ἀπὸ καθήκον μόνον γιὰ νὰ γεννήσῃ μέλ- λοντας στρατιῶτες· οὔτε πρέπει τὸ κράτος νὰ τὴν προσέχει μόνον γιὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴ ἀλλὰ νὰ ἐπιθυμῇ καὶ τὴν ἀνάπτυξιν της ὡς τὸν ἀνώτατον ὅρον ὡς ἄτομο καὶ νὰ τὴν βοηθήσῃ νὰ γίνῃ πολίτις. Μιὰ ἀπὸ τὶς ἀντιρρήσεις ἐναντίον τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν, καὶ ἴσως ἡ μόνη σημαίνουσα, εἶνε ὅτι ἡ γυναῖκα ἐξαντλεῖται μὲ τὸ νὰ συνδυάσῃ τὴ σπιτικὴ ἐργασία μὲ τὴν ἐξωστιστικὴ. Ὁ ἀξάντλητος βέβαια ἂν δὲν τὴ βοηθήσουν, καὶ ἡ βοήθεια εἶνε ζή-

τημα χρημάτων· μὲ χρήματα μπορεῖ νὰ πληρῶσῃ μιὰ ὑπέρβουρα, μιὰ παραδουλεύτρια, μιὰ παιδαγωγό. Ὅταν ὁμως δὲν ὑπάρχουν τὰ μέσα ἡ γυναῖκα θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν ἄνδρα της νὰ τῆς παρασταθῇ καὶ πολλοὶ ἄνδρες βοηθοῦν στὸ σπῆτι χωρὶς νὰ νομίζουν πῶς ξεπέφτουν γι' αὐτό. Δὲν ἔχομε παρὰ νὰ θυμηθοῦμε τὸν Ἡράκλειτο ποὺ τὸν βρῆκε ὁ φίλος του νὰ πλένῃ πιάτα, καὶ σὰν τὸν εἶδε ν' ἀπορῇ, τοῦ εἶπε: «Κ' ἐδῶ μέσα, φίλε μου, εἶνε οἱ θεοί». Ὁ σύζυγος ποὺ θ' ἀναλάβῃ κι' αὐτὸς μερικὲς ἐργασίας τοῦ σπιτιοῦ θὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν ἐγωισμό καὶ ἀπὸ τὴν μανία ποὺ ἔχουν οἱ πλεῖστοι, ἰδίως ὅσο προχωρεῖ ἡ ἡλικία νὰ θέλουν ἄνεσι καὶ κομπὸρ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅτι χρειάζεται. Τὸ νὰ βράσῃ ἓνα μπιμπερόν ἢ νὰ ἀλλάξῃ ἓνα μωρὸ εἶνε δουλειὲς ποὺ ταιριάζουν ἀπολύτως σ' ἓναν μορφωμένον ἄνδρα καὶ ποὺ ἔπρεπε νὰ τὶς ἐπιζητῇ ἂν δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ τὶς κάμῃ.

Ἄς τὸ ξαναποῦμε ἄλλη μιὰ φορά: δὲν εἶνε ἀλήθεια ὅτι οἱ γυναῖκες ἐπλάσθησαν γιὰ νὰ κάμουν παιδιὰ, ὅπως δὲν εἶνε ἀλήθεια ὅτι οἱ ἄνδρες ὑπάρχουν μόνο γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ. Ἀλήθεια εἶνε ὅτι τὸ ζευγάρι εἶνε προωρισμένο νὰ ἔχῃ παιδιὰ, νὰ φέρῃ τὶς συνέπειές τους καὶ νὰ ἀντλήσῃ ἀπ' αὐτὰ τὴν τέλεια τους ἐξέλιξιν.

Στήλη Εἰρήνης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Ὁ Ἀλέξανδρος Παπαναστασίου δὲν ὑπάρχει πιὰ, ἀφῆκε ὁμως στὶς ψυχὰς τῶν φίλων του ἀνεξάλειπτη τὴν ἀνάμνησίν του. Ἡ μνήμη του θὰ μείνῃ σεβαστὴ σὲ ὅλους ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν καὶ τὸν ἐξετίμησαν γιὰ τὴ μεγάλη του μόρφωση, τὴν εὐκρίνεια καὶ τὴν ἀνεξικακία του. Δὲν εἶχεν ἔχθρους, καὶ οἱ πολιτικοὶ του ἀντίπαλοι ἔξω ἀπὸ τὸ κοινοβούλιον ἦσαν φίλοι του.

Ὅταν πέρισυ τὸν Μάιο πῆγα στὸ πολιτικὸ γραφεῖο του γιὰ νὰ τὸν παρακαλέσω νὰ γράψῃ ἓνα ἄρθρον εἰρηνιστικὸ γιὰ τὸ «Βῆμα τῆς Εἰρήνης» ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἐκδώσῃ τὸ Τμήμα Εἰρήνης καὶ Διαιτησίας τοῦ Ἑθν. Συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων, μοῦ εἶπε τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά:

«Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι νέος τρομερὸς πόλεμος ἀπειλεῖ τὴν ἀνθρωπότητα, πόλεμος ἀφαντάσιως καταστρεπτικός, ποὺ θὰ σκάψει τὸν τάφο τοῦ πολιτισμοῦ μας... Πρέπει ὅμως γι' αὐτὸ νὰ ἀπελπιζόμεθα; Ὁχι, χίλιες φορές ὄχι. Πρέπει νὰ εἴμεθα ἔτοιμοι γιὰ νὰ τὸν ἀντιμετωπίσουμε...» καὶ πρόσθεσε: «Ἀπέναντι τοῦ προβλήματος τῆς εἰρήνης ἡ Ἑλληνικὴ νεολαία βρίσκεται σὲ πλεονεκτικὴ θέση, γιατί καμμιά κληρονομημένη ἐπιβάρυνση τὴν προδιαθέτει πρὸς τὴν βρβαρότητα.

— Δὲν μοῦ γράφετε τίς σκέψεις αὐτές, κύριε Πρόεδρε; τοῦ εἶπα.

— Μ' εὐχαρίστηση μοῦπε χαμογελῶντας μὲ τὸ ξάστερό του μειδίαμα, ποὺ ἀφώπλιζε τοὺς ἀντιπάλους του.

Καὶ κείνη τὴ στιγμή κάθισε στὸ γραφεῖο του καὶ σημείωσε τίς σκέψεις του γιὰ τὸ «Βῆμα τῆς Εἰρήνης».

Ἡμεῖς οἱ γυναῖκες χάσαμε στὸν Ἀλέξανδρο Παπαναστασίου τὸ μεγάλο μας φίλο ποὺ ἐξήταζε μ' εὐμένεια τὰ ζητήματά μας. Μᾶς ὑπεστήριζε, μᾶς ἐνεθάρρυνε. Ὡς πρόεδρος τοῦ Ἀγροτικοῦ Κόμματος προστάτευε τὴν ἀγρότισσα, τὴν ἐργαζόμενη γυναῖκα, τὴν ὑπάλληλο, τὴ δημοδιδασκάλισσα καὶ παιδαγωγό, τὴν ἐργάτρια. Ἦταν ἕνας μεγάλος φεμινιστής, χωρὶς νὰ εἶνε τῶν ἄκρων. Θεωροῦσε τὸ φεμινισμὸ ὡς μιὰ εὐεργετικὴ ἐξέλιξη τοῦ γυναικείου φύλου, ὅταν δὲν ὑπερβαίνει τὰ ἐσκαμμένα.

ΕΛ. ΣΙΦΝΑΙΟΥ

*

Ὅλες μας ξέρομε πῶς ἡ διατήρησις τῆς παγκοσμίας εἰρήνης ἐξαρτᾶται κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ οἰκονομικὰ ζητήματα. Καλὸν εἶνε νὰ κατατοπισθοῦν καὶ οἱ γυναῖκες στὶς λεπτομέρειες τῶν ζητημάτων αὐτῶν. Γι' αὐτὸ ἡ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν εἰρήνην στὴ Γενεύη ποὺ ἀφιέρωσε τὴ τελευταία συνεδρίαση στὴ Γυναῖκα διωργάνωσε τρεῖς διαλέξεις ποὺ εἶχαν σκοπὸ νὰ διαφωτίσουν τίς γυναῖκες ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν διεθνῶν παραγόντων.

Ἡ πρώτη ὁμιλία εἶχεν ὡς θέμα τὴ γυναῖκα ὡς καταναλωτριά καὶ τὴν ἐπίδρασιν ποὺ ἐξασκεῖ στὸ ἐμπόριο.

Τὴ δεύτερη ὁμιλία ἔκαμεν ὁ καὶ παρ' ἡμῖν γνωστός κ. Maurette. Κατέδειξε πρῶτον πόσες διεθνεῖς διαφορὲς ἔχουν οἰκονομικὰ αἰτία καὶ πόσον εὐκόλα γίνονται οἱ ἀνταγωνισταὶ πολιτικοὶ ἐχθροί. Εἶπε κατόπιν πόσος μεγάλος κίνδυνος γιὰ τὴν διατήρησιν εἰρήνης εἶνε ἡ ἐξακολούθησις τῆς κρίσεως, λέγοντας πῶς τότε μόνον θὰ καταργηθῇ ὁ πόλεμος ὅταν θὰ

ἔχει εὐρεθῇ μιὰ λύσις στὰ οἰκονομικὰ προβλήματα ποὺ διχάζουν σήμερον τὸν κόσμον.

Κατόπιν ἔθιξε τέσσαρα κεφαλαιώδη προβλήματα: πρῶτον τὴν ἀνεργίαν, ποὺ φαίνεται πῶς ἐβρῆκε τὴ θεραπεία τῆς στὴν καθιέρωσι τῆς ἐβδομάδος τῶν 40 ὥρῶν ὅταν θὰ τὴν παραδεχθοῦν ὅλα τὰ κράτη, γιατί ἡ αὐξήσις τῶν τιμῶν θὰ εἶνε τότε γενικὴ καὶ ὁ συναγωνισμὸς ὀλιγώτερον τραχὺς. Ἐπίσης ἔπρεπε νὰ ἐκτελεσθοῦν μεγάλα δημόσια ἔργα γιὰ νὰ βροῦν πολλοὶ ἐργάται δουλειὰ καὶ νὰ μειωθοῦν τὰ κακὰ τῆς μηχανῆς. Δεύτερον ἔπρεπε νὰ κανονισθῇ τὸ νομισματικὸν ζήτημα διὰ διεθνῶς συνεννοήσεως ποὺ θὰ διευκόλυνε τίς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς μεταξὺ τῶν ἐθνῶν.

Τὸ τρίτον πρόβλημα, τὸ τῶν πρώτων ὑλῶν εἶνε ἐπίσης οἰκονομικῆς φύσεως. Κ' ἐδῶ χρειάζεται μιὰ διεθνὴς συνεννόησις γιὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἐθνικῶν τράστ ποὺ γίνονται κύριοι τῆς ἀγορᾶς. Τὸ αὐτὸ μέτρον ἔπρεπε νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ γιὰ τὰ πολὺ μικρὰ ἡμερομίσθια τῶν ἰθαγενῶν στὶς ἀποικίες, ποὺ εἶνε ζήτημα μεγάλης κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς σημασίας, γιατί ἡ Εὐρώπη θὰ εἶχε πολὺ μεγαλυτέραν ἐξαγωγὴν ἐὰν οἱ ἰθαγενεῖς ἐργάται ἀποκοῦσαν περισσότεραν ἀγοραστικὴν δύναμιν. Τέλος ἔπρεπε νὰ διευκολυνθῇ ἡ μετανάστευσις μὲ πνεῦμα εὐρείας ἀντιλήψεως μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ νὰ γίνῃ μιὰ φυσικὴ διανομὴ τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βλέπομεν ὅτι αἱ διεθνεῖς συνεννοήσεις εἶνε αἱ μόναι λύσεις ὅλων τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων. Ὁ κόσμος τότε μόνον θὰ εἰρηνεύσῃ ὅταν αἱ ἐθνικαὶ οἰκονομίαι θὰ διευθύνονται καὶ ὑπὸ πνεῦμα διεθνῆς.

Ποῖος ὅμως εἶνε ὁ ρόλος τῶν γυναικῶν στὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν;

Ὁφείλουν νὰ ἐξασκήσουν ὅλην τὴν ἐπιρροήν τους διὰ μιᾶς ἔντονης προπαγάνδας γιὰ νὰ καταπολεμηθοῦν ὁ ἀθέμιτος συναγωνισμὸς, ἡ ψεύτικη ρεκλάμα, οἱ ψεύτικες ξεπουλήσεις χωρὶς τέλος, νὰ λάβουν μέρος στὴ διαπαιδαγώγησι τοῦ ἀγοραστικοῦ κοινοῦ. Καὶ τέλος ὡς καταναλωτρία μπορεῖ ἡ γυναῖκα νὰ ἐπηρεάσῃ κατὰ τρόπον ἄμεσον τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, μὲ τὸ νὰ προτιμᾷ τὰ ντόπια καλῆς ποιότητος προϊόντα καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴ βιοτεχνία καὶ τὰ χειροποίητα εἶδη ἀπέναντι τῶν κακῶν κατασκευασμάτων τῆς μηχανῆς.

ΟΔΗΓΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Χρήσιμος γιὰ κάθε ὁργάνωσι γιὰ κάθε ἐπιχειρήσι καὶ ἰδιώτη.

10 ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 10

Πωλεῖται εἰς τὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ εἰς τὰ γραφεῖα μας.

Κάθε τόπος, ἔχει τὰ παραμύθια του, ὅπως τὰ λουλούδια του καὶ τοὺς καρπούς τῆς γῆς του. Στὰς Ἰνδίας ἔχουν ὠραῖα παραμύθια.

Ἐν ἀπ' αὐτὰ μοῦ διηγήθηκε κάποιος ταξειδιώτης, μιὰ νύκτα φεγγαρόλουστη ποὺ καθήσαμε στὴν ἀκρογιαλιά τῆς Βουλιαγμένης. Ἰδοὺ τὸ παραμῦθι, ὅπως τὸ ἤκουσα, γεμάτο νόημα καὶ ποίησι:

— Ὑπῆρχαν μία φορὰ κ' ἕναν καιρὸ κάτι πουλιὰ στὰς Ἰνδίας τόσο περίφανα ποὺ ἄφησιν τὴν ἱστορίαν τους στὸν τόπο. Ὅταν ζευγαρόθηκαν πρώτη φορὰ, εἶπε τὸ θυλικὸ στὸν σύντροφό του:

— «Νὰ βροῦμε ἕνα μέρος κατάλληλο νὰ κτίσωμε φωλιά, γιατί γρήγορα θὰ γεννήσω τ' αὐγά μου καὶ πρέπει κάπου νὰ τ' ἀκουμπίσω».

— «Βέβαια, ἀπήντησε τὸ ἀρσενικὸ πουλί, πᾶμε νὰ βροῦμε μιὰ καλὴ θέσι».

Πετώντας μαζὶ κατέβηκαν στὴν ἀμμουδιά, ἐκεῖ ποὺ ὁ Ὠκεανὸς σταματᾷ τὰ κύματά του καὶ χαϊδεύει τὴν ἀκτή.

— Ἐδῶ, εἶπε ὁ πτερωτὸς σύζυγος, θὰ κτίσωμε τὴ φωλιά μας.

— Ὁχι, ἀπήντησεν ἡ σύντροφός του, ἐδῶ εἶναι πολὺ κοντὰ στὴ θάλασσα, φοβοῦμε τὰ μεγάλα κύματα ποὺ θὰ μὲ βρέχουν καὶ ποὺ μποροῦν νὰ παρασύρουν τ' αὐγά.

— Καὶ πῶς θὰ τολμήσουν τὰ κύματα νὰ πλησιάσουν τὰ δικά μας τ' αὐγά! Αὐτὰ ποὺ λές, εἶναι φαντασίες σου. Ἐδῶ εἶναι τὸ κατάλληλο μέρος. Εἶναι δροσιὰ. Ὑπάρχουν φίκια καὶ ἄμμος ὑγρὰ, καθαρὰ, ἔτοιμο ὑλικὸ γιὰ τὸ κτίσιμο. Ἐδῶ εἶναι καλὰ καὶ ὄχι ἄλλοῦ.

— Καλὰ, ἀπήντησε τὸ ἄλλο πουλί βιστικὸ ν' ἀποκτήσῃ γρήγορα ἕνα μέρος ν' ἀποθέσῃ τὸ πολῦτιμο φορτίο του.

Καὶ ἄρχισαν τὰ δυὸ μαζὶ γρήγορα τὴ δουλειά του. Ἐπρεπε ἡ φωλιά νὰ κτισθῇ στερεά, κολλημένη στὸ βράχο καὶ στὸ χῶμα.

Ἀφοῦ τελείωσαν, ἡ μητέρα καθήσε καὶ τοποθέτησε προσεκτικὰ τ' αὐγά τῆς. Τὰ ζέστανε στοργικὰ καὶ περίμενε ν' ἄρθῃ ἡ ὥρα νὰ βγοῦν τὰ πουλάκια.

Ὁ Ὠκεανὸς ὅμως ἄκουσε τὴ συνομιλία τῶν δύο πουλιῶν ὅταν συζητοῦσαν, ποὺ νὰ κτίσουν τὴ φωλιά, καὶ ὁ περίφανος λόγος τοῦ πατέρα τὸν πείραξε. «Ποῖς θὰ τολμήσῃ νὰ πάρῃ τὰ

δικά μου τ' αὐγά!» εἶχε πῇ. Ὁ δὲ τοῦ τὰ πάρω λοιπὸν γιὰ τιμωρία!

Καὶ μιὰ στιγμή ποὺ ἡ μάνα εἶχε πετάξῃ γιὰ νὰ ξεμουδιάσῃ ἀμέριμνη καὶ χαρωπὴ, ἄπλωσε ὁ Ὠκεανὸς σιγὰ-σιγὰ ἕνα κύμα, κ' ἔπειτα ἄλλο ἕνα κύμα σὰν νὰ μὴν ἔκανε τίποτε, καὶ πῆρε τ' αὐγά κυλῶντας τα μαλακὰ πρὸς τὸ βυθό.

Ὅταν ἐπέστρεψεν τὰ πουλιὰ καὶ εἶδαν τὴν φωλιά ἀδειανή, ἡ μάνα ἤρχισε νὰ ξεφωνίζει:

— Βλέπεις! εἶπε στὸ σύντροφο, δὲν σοῦ τὸ ἔλεγα ὅτι τὸ μέρος αὐτὸ εἶναι ἐπικίνδυνον καὶ ὅτι τὰ κύματα θὰ πάρουν τ' αὐγά;

— Τὰ πῆραν μάλιστα, εἶπε τὸ πουλί, μὰ ἐγὼ θὰ τὰ ξαναπάρω πίσω.

— Καὶ πῶς θὰ τὰ πάρῃς;

— Ὁ δειλάσω τὸν Ὠκεανὸ καὶ θὰ τὰ πάρω.

Καὶ ξεκίνησε νὰ εὖρῃ ὅλα τὰ πουλιὰ νὰ τοὺς ζητήσῃ βοήθεια καὶ ὑποστήριξι γιὰ τὸ σχέδιό του.

Τὰ πουλιὰ μαζεύθηκαν καὶ τὸν ἤκουσαν.

— Ἐρετε, τοὺς εἶπε, ὁ Ὠκεανὸς ἔκαμε μιὰ κλοπὴ καὶ πρέπει νὰ τιμωρηθῇ. Πρέπει νὰ δώσῃ πίσω τ' αὐγά μου. Γι' αὐτὸ σᾶς φώναξα, νὰ πᾶμε ὅλα τὰ πουλιὰ ν' ἀδιάσωμε τὸν Ὠκεανό.

— Καὶ πῶς θὰ γίνῃ τέτοιο πράγμα; ρώτησαν τὰ πουλιὰ.

— Ὅα πέρνωμε μὲ τὸ ράμφος μας τὸ νερό του καὶ θὰ τὸ πηγαίνωμε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ βουνοῦ. Εἴμαστε τόσα πουλιὰ ποὺ ἡ δουλειά μας θὰ τελειώσῃ γρήγορα.

— Ἀδύνατον! εἶπαν τὰ πουλιὰ. Ὅσα καὶ νὰ ἤμαστε, δὲν μποροῦμε ν' ἀδιάσωμε τὸν Ὠκεανό.

— Τότε λοιπὸν, ἀπήντησεν ἀγέροχα τὸ πουλί, τὴ δουλειὰ αὐτὴ θὰ τὴν κάμω μόνάχος μου.

Καὶ ἤρχισε νὰ πηγαινοέρχεται ἀδιάκοπα, νὰ γεμίζει τὸ ράμφος του θάλασσα καὶ νὰ τὸ χύνῃ στὴν κοιλάδα.

Τὰ ἄλλα πουλιὰ σάστησαν. Μαζεύθηκαν ὅλα νὰ ἴδουν πῶς θὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ δουλειά. Ἦλθαν ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς, νὰ παρευρεθοῦν στὸ ἀδείασμα τοῦ Ὠκεανοῦ, πρᾶγμα ποὺ τοὺς ἐφαίνετο ἀδύνατον παρ' ὅλη τὴ βεβαιότητα τοῦ ἀγερόχου πουλιοῦ.

Βέβαια, τὸ πουλί αὐτὸ εἶχε θέλησι, εἶχε κ' ὑπομονή. Εἶχε πῆ μιὰ φορὰ πῶς τὴ νύκτα κοιμάται στὴ ράχη του μὲ τὰ πόδια στὸν ἀέρα, γιατί ἂν ἔπεφτε ὁ οὐρανὸς νὰ πλακώσῃ τὸν κόσμον, αὐτὸ τὸ πουλί, θὰ τὸν σταματοῦσε μὲ τὰ πόδια του! Τόση ἦτο ἡ ἀνότης ὑπερηφάνεια του καὶ τόσο μεγάλη τὰ λόγια του.

Ἐν τούτοις, τὸ πουλί δὲν σταματοῦσε. Πήγαινε, ἤρχετο, γέμιζε τὸ ράμφος του μὲ θάλασσα καὶ τὴν ἔχυνε στὴν στερηρὰ μὲ πείσμα. Τότε τᾶλλα πουλιά, ὅλα μαζί εἶπαν: — Γιὰ νὰ ἐπιμένῃ νὰ κάμῃ αὐτὴ τὴ δουλειὰ μόνο του, θὰ πῆ πῶς τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ἀδύνατον. Ἄς βοηθήσωμε λοιπὸν κ' ἐμεῖς νὰ τελειώσῃ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα.

Κι' ἄρχισαν τὰ πουλιά, ὅλα τὰ πουλιά μαζί νὰ πηγαινοέρχωνται, γεμίζοντας τὸ ράμφος τους θάλασσα καὶ ἀδιάζοντας τὴ θάλασσα στὸν κάμπο.

Τόσος ἦτο ὁ θόρυβος ποὺ ἔκαμναν οἱ φτεροῦγές τους ποὺ ὁ ἀντίλαλος ἔφθασε στὰ πέρατα τῆς γῆς καὶ ὁ Θεὸς τῶν πουλιῶν ποὺ ἠσύχαζε, σηκόθηκε νὰ ἰδῇ τί γίνεται καὶ κατέβηκε στὴ θάλασσα καὶ εἶδε τὸ θέαμα.

Ἀδιάκοπα, χωρὶς νὰ σταματοῦν, μυριάδες πουλιά ἔπερναν νερὸ μὲ τὸ ράμφος τους καὶ τὸ πῆγαιναν πίσω ἀπ' τὸ βουνό.

Τότε ὁ Ὠκεανὸς φοβήθηκε.

— Γιὰ νὰρθουν, εἶπε ὅλα τὰ πουλιά, γιὰ νὰ κατεβῇ κι' ὁ Θεὸς τῶν πουλιῶν, πᾶ νὰ πῆ πῶς ἡ ἀπόφασίς εἶναι σοβαρά. Ἄς ἐνδώσω νὰ τοὺς ξεφορτωθῶ. Τί μοῦ χρειάζονται τὸ κάτω κάτω τ' αὐγὰ ποὺ πῆρα;

Καὶ μὲ εὐσχημο τρόπο, μ' ἓνα κυματάκι ἔσπρωξε ταύγᾳ στὴν παραλία καὶ τὰ πῆρε πίσω τὸ περίφανο πουλί μὲ τὴν καρτερικὴ ὑπομονὴ καὶ θέλησί του

— Τὸ παραμῦθι αὐτὸ τί φανερώνει; ρώτησα.

— Φανερώνει εἶπεν ὁ φιλοξενούμενος ταξιδιώτης τῶν Ἰνδιῶν, ὅτι ποτὲ δὲν πρέπει νὰ χάσωμε τὸ θάρρος μας ἀκόμη καὶ στὰ πιὸ δύσκολα καὶ στὰ πράγματα ποὺ φέρονται ἀκατόρθωτα.

Κι' ἂν μιὰ φορὰ κάνωμε ἓνα λάθος, πρέπει νὰ τὸ διορθώσωμε, καὶ μποροῦμε νὰ τὸ διορθώσωμε ἂν θέλωμε.

Ἀρκεῖ νὰ θέλωμε πολὺ....

Τὸ κυπαρίσσι τῆς Πλάκας.

Ἀφιερωμένο στὴν Κυρία
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ

Τὸ κυπαρίσσι ποὺ ἄγγιζε τὸν οὐρανὸ καὶ ποὺ κρυφοκουβέντιαζε μὲ τᾶστρα τῆς Πλάκας τὸ πανάρχαιο τὸ Θερίο, τὸ ρίχνει ἡ ἐποχὴ μας ἡ χαλάστρα

... Τριγύρω του χαζεύουν τὰ παιδιὰ. Ξεφεύγουν ἀπὸ κλώνια του πουλιά τρεμάμενα μὲ χλαλοὴ μεγάλη καὶ σύ, μὲς ἀπ' τὴ βίγλα σου γρικᾷς τὸν ὑστερινὸ του βόγγο καὶ πονᾷς καὶ κλαῖς Ἀγγελικὴ Χατζημιχάλη!

Προστάτισσα τοῦ ὥραιου καὶ τοῦ παληοῦ τὸ χτύπο τὸ ξερὸ τοῦ τσεκουριῦ τὸν δέχτηκες καὶ σὺ στὰ σωθικά σου... Σέρνεται τώρα μὲς στὸν κορνιαχτὸ καὶ κάποιος παζαρεύει τὸ σφαχτὸ... Κλείσσε τ' αὐτιά καὶ σφίξε τὴν καρδιά σου.

Αὐτῆνε ἡ Μοῖρα: τίποτε μὴ λές, τὰ ξέρεις καὶ τὰ ξέρω, μὴν τὸ κλαῖς μὰ βόηθησε νὰ ξεπλυθῇ τὸ κρίμα. Τετράρηνλο τῆς Πλάκας τὸ θερίο, ξεσήκωσε το γιὰ τὸν ἀργαλειὸ νὰ ζήσει στὸ πανὶ τὸ θεῖο του χῆμα!

Καὶ νᾶν τὸ τραγουδοῦνε στὶς αὐλές πετώντας τὴ σαῖτα οἱ λυγρές, νὰ μοῖρονται τὸν ἄδικο χαμό του, ποὺ κεῖνο εἶχ' ἐντολήν ἀπ' τὸ Θεὸ νὰ δείχνῃ αἰώνια ἀσάλευτο, στητό, στὰ πλάσματα τῆς γῆς, τὸν οὐρανὸ του...

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

Τῆς εὐτυχίας τὸ πανί.

Μπροστὰ στὸν ἀργαλιὸ τῆς καθισμένη ἡ κόρη φαίνει τὸ λευκὸ πανί οἱ μύριες του κλωστὲς μεσ' ἀπ' τὸ χτένι μιλοῦνε γιὰ τὴν προῖκα τὴν τρανή Μιλοῦνε γιὰ τὴ προῖκα ποὺ θὲ νᾶναι ἀπ' ὅλες τοῦ χωριοῦ ἡ πιὸ καλὴ γοργὲς πετοῦν οἱ σαῖτες τῆς καὶ πᾶνε μὲ προκοπὴ καὶ μ' ὄρεξι πολλή.

Καὶ στὸ λευκὸ τῆς τῶναιρο γερμένῃ μ' ὀλόχρυσες σαῖτες πάντα ὑφαίνει τ' αὐλο τὸ πανί τῆς εὐτυχίας· κ' ἡ γορηὺλα στὸ κατώφλι καθισμένη ἀργὰ κλώθει βουβὴ κι' ἀποσταμένη τ' ὄνειρο τῆς μελλούμενης γεννηᾷς.

ΑΘΗΝΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ὀμιλίες μὲ τὴν Λιλή

Εὐλάβεια

Ὁ, ἀγαπημένη μου καὶ εὐερέδιστη μικρὴ μου Λιλή!... Ὅλα θὰ μπορούσα νὰ τὰ φαντασθῶ, καὶ ὅλα μπορούσε νὰ βάλῃ τὸ μυαλό μου ὅτι σοῦ φταῖνε, ἀλλὰ ὅτι, ἐσὺ ἡ εὐλαβὴς Λιλή, τὸ μικρὸ ἐκεῖνο πλασματάκι τοῦ Θεοῦ, ποὺ δὲν κοιμάται ἂν δὲν κἀνῇ τὸ σταυρὸ του, ποὺ μοῦ φέρνει ἁγιασμό νὰ μὲ ἀγιάσῃ, ἐμένα τὸν «ἀμετανόητο ἁμαρτωλό», ἡ κρατᾷ στὴν ἄκρη τῶν καλογαντωμένων του μικρῶν δακτύλων ἓνα κομματάκι «ἀντίδωρο», γιὰ νὰ μοῦ τὸ δώσῃ, μὲ τὴν ὁραιότερη γαρνιτούρα ποὺ ἐσερβιρίστηκε ἀντίδωρο ποτέ, ἓνα γλυκύτατο παρακλητικὸ χαμόγελο, ποὺ ὑπογραμμίζουν χαϊδευτικὰ τὰ μάτια, ἡ Λιλή τῆς Ἀναστάσεως μὲ τὴν λαμπάδα τῆς στὸ χέρι, σὰν κοριτσάκι ἀγνώματο καὶ ἀθῶο, — ἡ λαίμαργη Λιλή ἐν τούτοις, ποὺ δὲν βλέπει τὴν ὥρα νὰ φάῃ τὴν «μαγειρίτσα»! — ἡ Λιλή τοῦ Χριστογεννηνιάτικου ὁρθοῦ, ποὺ πατὰ γοργὸ τὸ τακουνάκι τῆς, μέσα στὸ ψυχρὸ σκοτάδι, γιὰ νὰ πάῃ σ' «ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ ἐκκλησιδάκι» νὰ ἐκκλησιασθῇ, ὅλη αὐτὴ τέλος πάντων ἡ σύνθεσις εὐλαβείας ποὺ βάζει μιὰν ἀκόμη πειὸ πικάντικη νότα στὸ λίαν ἁμαρτωλὸν κοσμικὸν σύνολον ἐνὸς ἄλλου 18ου αἰῶνος, ὅλη αὐτὴ ἡ σύνθεσις θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὸν Θεό!...

Καὶ ὅμως! Μὲ τὸ μικρὸ δάκτυλο μὲ ἀπειλεῖς. Φορκισμένη, μὲ ξαναμμένα τὰ μάγουλα καὶ σπιθοβολοῦντα τὰ μάτια!...

— Γελᾷς, ἔ, ἐσὺ! Γελᾷς! Μὰ τέτοιος ἀναισθητος ποὺ εἶσαι!... Γελᾷς!...

Μὰ ἀγαπημένη μου Λιλή! τί φταίω ἐγώ!... Τί φταίω ἐγώ, ἂν μέσα στὴν ὑπερβολικὴ σου εὐλάβεια, ἠθέλησες νὰ κἀνῃς καὶ γονυκλισίες;... τί φταίω ἐγώ, ἂν ἡ ζαρτιέρα σου, ἀφοῦ ἀπέσπασε εἴκοσι πόντους, — μάλιστα, κύριέ μου!... εἴκοσι πόντους! — ἀπὸ τὴν ἀραχνούφαντὴ κάλτσα σου, ἀποφάσισε νὰ ἀποσπασθῇ καὶ ἡ ἴδια ἀπὸ τὴν ζώνην σου, τὴν ὥρα τῆς μεγαλείτερας σου εὐλαβείας, τὴν ὥρα τῆς προσκομιδῆς;... Τὴν ὥρα, ποὺ σὰν ἄλλη Ἀγία Θηρεσία τοῦ Μπερνίνι εἶχες λιγώσῃ τὰ μάτια σου, ἐγκαταλείμμενη ὀλόκληρη στὸν οὐράνιον σου ἱνυμφίον, καὶ ξεχνώντας ἰδίως τῆς κάλτσες σου, τῆς

καλτσοδέτες σου, καὶ τῆς ζῶνης σου, πράγματα ἐντελῶς ἀνευλαβῇ καὶ πονηρά!...

Καὶ τὸ Πονηρὸν Πνεῦμα, ποὺ κἀπου ἐκεῖ, κρυμμένο πίσω ἀπὸ κἀποια κολῶνα, σὰν τὴν Μαργαρίτα τοῦ Φάρουσι, σ' ἀκουσε μὲ ἄφατον τέρψιν νὰ βλασφημῇς, πέφτοντας ἀπὸ ἔβδομον κῦκλον τοῦ Παραδείσου, εἰς τὰ ἀπροσμέτρητα βάθη τῆς φλογερᾶς ἀβύσσου!...

— Νὰ πάρῃ ἡ ὁργή!...

Φρόκη, Λιλή!... Ἀλλὴ φορὰ, νὰ τὸ ξέρῃς!.. Ἐκτὸς ἀπὸ τῆς μύριες ἄλλες ποιῆς ποὺ πρέπει νὰ ἐπιβάλλῃς στὸν ἑαυτὸν σου πρὸς ἐξαγνισμόν — μεταξὺ τῶν ἄλλων, νὰ μὴν φᾶς ἐπὶ ἓνα ὀλόκληρο μῆνα, οὔτε ἓνα «μαρζὸν γκλασέ»! — πρέπει νὰ μάθῃς, ὦ ἀγαπημένη καὶ εὐλαβὴς βλάσφημος, ὅτι θέλει ταπεινότητα, χοντρές κάλτσες, γερὲς ζαρτιέρες, καὶ «ἐκεῖνο τὸ παληό» σου «τὸ ταγέρο», γιὰ νὰ μὴ χαλοῦμε καὶ τὰ καινούργια!...

Γ. ΑΝΝΙΝΟΣ

Καρναβάλι

Τι εἶν' αὐτό; γέλια, φωνές, κακὸ! οἱ μασκαράδες μὲ κιθάρες, μαντολίνα θὰ στήσουν στὸ παραθύρι μου ἀπὸ κάτω χορὸ τρελλὸ ἀποκορηάτικο!

Τι χρώματα ζωηρά! γιὰ δὲς τί φορεσιές. Ἄ! νὰ κι' ἓνας φτωχὸς παληάτσος ποὺ κάνει τοῦμπες, μορφασμοὺς τρελλοὺς φθάνει μὲ μιὰ βαθεῖα ὑπόκλησι στὸ παραθύρι [μου ἀπὸ κάτω

καὶ μὲ γοιμάτσες λέει σὲ μέ: Κυρὰ ἀκούς; Γιὰ σένα ἦρθε ἐδῶ τὸ γαϊτανάκι θὰ νὰ χορέψουν μελαγχρονοὶ ἱππότες μὲ αἰθέριες [κοπελιές

καὶ σύ, ἀπ' τὰ ψηλὰ ρίξε τὸ λουλουδάκι σ' αὐτὸν ποὺ θὰ σ' ἀρέσῃ ἀπὸ τοὺς χορευτές.

Κι' ἀρχίζει ὁ χορὸς, καὶ οἱ κιθάρες μὴ τὰ μαντολίνα [τολίνα

παίζουνε εὐθυμὸ χορευτικὸ σκοπὸ καὶ οἱ κορδέλλες στὸ κοντάρι πλέκονται ἀργὰ [μὲ χάρι

καὶ ἐγὼ στοχαστικὰ κυτῶ, κυτῶ... Ἐτέλεισε ὁ χορὸς καὶ ὁ φτωχὸς παληάτσος μὲ μιὰ βαθεῖα ὑπόκλησι ξανά μ' ἐρώτησε: σὲ ποιὸν ἐπέταξα τ' ἀνθάκι; Τὸ χέρι μου σταθερὰ ἓνα φωτεινὰ γαρυφαλλάκι, σ' αὐτὸν πετῶ!...

20-2-36

ΞΕΝΙΑ ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΗ

Φοβερός ἐρχότανε ὁ ἀγέρας πάνω ἀπὸ τὸ Σινᾶ σηκώνοντας σύγνεφο τὴν ἄμμο στὴν ἔρημο. Τὸ Σουεζ ἐπνίγονταν. Ὅλα τὰ σπίτια κατὰκλειστα μὰ ἡ λεπτή

ἄμμος ἔμπαινε ἀπὸ παντοῦ. Μιά τραχεῖα μυρουδιά ἀπὸ σκόνη ἔπιανε τὸν κόσμο ἀπὸ τὸ λαιμό. Ἐξω ὁ οὐρανὸς ἦταν κίτρινος ξεθωριασμένος. Τὰ καράβια στὴ διόρυγα εἶχαν ἀγκυροβολήσει στὶς σηματοδοῦρες καὶ οἱ σερβίνες τῶν φορητῶν σφύριζαν ἀδιάκοπα. Μιά βαρεῖα ἀτμόσφαιρα, μιὰ νάρκωσι πλάκωνε ὅλη τὴ χώρα.

Ἡ Βαβιδά, ἡ γοργὰ πεθερὰ τῆς Σάντιας χαροπαλαίε. Τὸ ἄσθμα πού τὴν εἶχε πιάσει ἀπ' ἐδῶ καὶ δυὸ μέρες, δὲν τὴν ἄφινε νὰ πάρει ἀνάσα, ν' ἀναπνεύσει τὸν ἀγέρα γεμάτο σκόνη. Καθόνταν στὴ ψάθα τῆς μὲ τὴ πλάτη ἀκουμπισμένη στὸν τοῖχο, καὶ μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτὸ κουνούσε ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὸ κεφάλι τῆς. Πού καὶ ποῦ συναντοῦσε τὴ διαπεραστικὴ ματιά τῆς νύφης τῆς πού τὴν κύτταξε μὲ κακία. Γιατί ἡ Σάντια περιμένε νὰ πεθάνει ἡ πεθερὰ τῆς μὲ τὴν ἴδια λοχτάρια ὅπως περιμένει τότε νὰ γεννηθεῖ ὁ γυιὸς τῆς. Ὁ θάνατος τῆς Βαβιδᾶς θάταν γι' αὐτὴ λύτρωση, θάταν πιά δικός τῆς ὁ ἄνδρας τῆς, τὸ παιδί τῆς.

Κατὰ τὸν νόμο τοῦ Ἀλλάχ ἡ Σάντια εἶχε νύφη. Ὡς ὅταν τὴν πεθερὰ τῆς σὰ σκλάβη. Μὰ ἡ Βαβιδά τῆς ἔκαμε πικρὴ τὴ σκλαβιά. Ὡ! πόσες φορὲς ἤθελε νὰ περὶ τὰ παράπονά τῆς στὸ Γιουσούφ, στὸν ἄνδρα τῆς, μὰ κείνος πάντα ἔλεγε: «Τί θέλεις, εἶνε ἡ μάννα μου», σὰν ν' ἄλεγε πὼς δὲ χώραγε συζήτησι.

Καὶ ἡ Σάντια ὅλο καὶ κουβαλοῦσε ἀπὸ τὴ μακρυνὴ πηγάδα τὶς στάμνες μὲ τὸ νερό, πού ἡ Βαβιδά τὸ σπαταλοῦσε ἐπιδειχτικὰ χωρὶς λόγο. Μὲ τί σκληρὰ λόγια πλήγωνε τὴ καρδιά τῆς Σάντιας σὰν τὴν ἔπιανε τὸ ἄσθμα ὅλα τὰ παράπονα αὐτὰ μαζεύνονταν στὴ ψυχὴ τῆς νέας γυναίκας καὶ τὴ φούσκωναν μὲ μιὰ ἐπικίνδυνη κακία.

Σωστὴ κόλασι κατήντησεν ὅμως ἡ ζωὴ τους ὅταν ἡ γοργὰ κατέπεσε πιά ὁλότελα. Δὲν μπορούσε πιά νὰ σηκωθεῖ ἔπρεπε νὰ τὴν πλύνει, νὰ τῆς ψήνει τὸν καφέ τῆς, ν' ἀκούει τὶς κλάψεις τῆς, τὰ παράπονα πού ἔκανε στὸ γυιὸ τῆς, σὰν γύριζεν ἐκεῖνος σπίτι. Ὁ Γιουσούφ ἔφευγε τότε πάλι τὸ γρηγορότερο. Ἐφόρτωνε τὴ γκαμήλα του μὲ πορτοκάλια καὶ ἄφινε τὴ γυναῖκα του μόνη νὰ ὑποφέρει τὶς γκρίνιες καὶ τὶς κλάψεις τῆς γοργᾶς.

Τὴν ἡμέρα κείνη πού φυσοῦσε τὸ χαμψίνι, ὁ Γιουσούφ δὲν θὰ ἐπέστρεφε νωρίς, φοβοῦνταν τὸν ἀγέρα πού σκέπαζε τὰ μονοπάτια στὴν ἔρημο μὲ σκόνη καὶ δὲν τ' ἄφινε νὰ φαίνονται. Ἡ Σάντια εἶχε σωριαστὴ ἀμίλητη σὲ μιὰ γωνιά καὶ περνοῦσε μπάμιες ἀπὸ μιὰ κλωστή γιὰ νὰ τὶς ξεράνει τὸ παιδί τῆς ἔπαιζε κάπου στὴ γειτονιά. Ἡ γοργὰ Βαβιδά βογγοῦσε ὅπως πάντοτε, ὁ καυτερός ἀγέρας τῆς εἶχε στε-

ΤΟ ΧΑΜΨΙΝΙ

γνώσει τὸ λαρύγγι, ζητοῦσε νὰ πιεῖ νερό κ' ἡ στάμνα ἦταν ὀδειανή. Ἡ Σάντια πεισματωμένη ἔκανε πὼς δὲν ἄκουε μὰ ἡ γοργὰ ἀνασηκώθηκε ἀγριεμένη ἀπὸ

τὸ στρώμα φωνάζοντας πνιγμένη: νερό, νερό!

Ἡ Σάντια τότε τυλίχτηκε στὴ μιλάγια τῆς πῆρε τὴ στάμνα, τὴν ἀκούμπησε στὸ κεφάλι καὶ βγήκε. Ἐκλείσε τὸ στόμα καὶ ἀνοίξε μὲ προσοχὴ τὰ μάτια. Ὁ ἄνεμος τῆς πειτοῦσε στὸ πρόσωπο σύγνεφο ἀπὸ σκόνη πού τὴν κεντοῦσε σὰν χίλιες βελόνες.

Τὸ μάνδαλο τῆς πόρτας δυσκολοῦσκειν ἡ Σάντια τῷ ξερῷ, κ' ἐπίτηδες δὲν τὴ τράβηξε μὲ δύναμι χωρὶς νὰ στρέψει τὸ κεφάλι, τράβηξε πρὸς τὸ πηγάδι. Ὑστερα ἀπὸ λίγα βήματα ἄκουσε τὴν πόρτα πού ἀνοίξε καὶ πού βρόντηξε πάνω στὸν τοῖχο, κ' ἔτσι ἔγιναν τὰ πράγματα ὅπως τὰ ἤθελε. Περπάτησε τότε πιδ γρήγορα, στὸ δρόμο δὲν ἦταν κανεὶς. Ποιὸς θάβγαινε γιὰ νερό μὲ τέτοιον καιρό. Μόνον ἡ Σάντια ἡ καυμένη πήγαινε τόσο συχνὰ στὸ πηγάδι. Ὁρθια καὶ λιγερὴ διαγράφονταν ἡ μαύρη σιλουέττα τῆς πάνω στὸ κίτρινο φόντο τ' οὐρανοῦ. Ἐνα ἄριστο χαμόγελο φώτιζε τὸ πρόσωπό τῆς, πού ποτὲ δὲν ἔδειχνε χαρὰ. Μὰ τώρα, νὰ πού ἦλθεν ἡ ὥρα γιὰ νὰ ἐκδικηθεῖ. Ἐὰν ἡ γοργὰ Βαβιδά γλύτωνε ὕστερα ἀπ' αὐτὴ τὴ δοκιμασία, θὰ πεί πὼς κατοικοῦσαν μέσα τῆς κακὰ δαιμόνια. Τότε ἔπρεπε νὰ πεθάνει ἡ Σάντια, γιατί ποιὸς μπορεῖ νὰ τὰ βάλλει μὲ τὰ πονηρὰ πνεύματα. Τὸ νὰ ζήσει δὲ κ' ἄλλο μὲ τὴ πεθερὰ τῆς, αὐτὸ οὔτε νὰ τὸ σκεφθεῖ δὲν ἤθελε. Μὰ ἡ τύραννός τῆς δὲν ἦταν δυνατό ν' ἀνθέξει στὸ ἀργὸ σαβάνωμα πού θὰ τῆς ἔκαμνεν ἡ ἄμμος. θὰ τὴν ἔπνιγε κοί τὸ νερό θὰ ἔφθανε πολὺ ἀργά.

Ἡ Σάντια κάθεται στὴ πεζούλα τοῦ πηγαδιοῦ καὶ περιμένει. Κανεὶς δὲν τὴν βλέπει κανεὶς δὲν ἔχει ὅτι ἔμεινεν ἐκεῖ στὸ πηγάδι μιὰν ὀλόκληρη ὥρα ἀκίνητη. Σὰν ἦλθε ἕνα κοριτσάκι σηκώνει τὴ βαρεῖα στάμνα καὶ καίρει νὰ γυρίσει. Σιγὰ σιγὰ πηγαίνει πρὸς τὸ σπίτι τῆς βρῖσκει τὴ πόρτα κλειστή, κοντοστέκεται ἔξω, ἀπὸ μέσα ἀκούγονται ὀμιλίες, διακρίνει τὴ φωνὴ τοῦ Γιουσούφ. Μὰ ὁ παραμικρὸς δισταγμὸς μπορεῖ νὰ τὴν καταστρέψει. Ἀνοίγει καὶ μπαίνει, καὶ κατεβάζει εὐθὺς τὰ μάτια γιὰ νὰ κρύψει τὴ χαρὰ τῆς.

Ἡ Βαβιδά κείται στὴ ψάθα κατακίτρινη ἀπὸ τὴν ἄμμο πού τὴ σχεπάζει καὶ νεκρά. Ἀπὸ τὸ ἀνοικτὸ τῆς στόμα βγαίνει ἡ γλῶσσα τῆς, καὶ τὰ μάτια τῆς—φριχτὸ θέαμα—εἶνε βγαλμένα ἀπὸ τὶς κόγχες, τὸ στήθος τῆς τὸ ἔχει σχίσει μὲ τὰ νύχια.

Ὁ Γιουσούφ χτυπᾷ τὸ μέτωπό του χάμω δυὸ γε τόνισσες φωνάζουν χτυπώντας τὰ στήθια τους. Καὶ ἡ Σάντια ρίχτηκε χάμω φωνάζοντας κ' αὐτὴ κατὰ τὸ ἔθιμο. Ὁ Γιουσούφ πολεμᾷ νὰ ἐξηγήσει τὸ δυστύχημα: «σὰν ἔλειπε ἡ Σάντια, λέει μπῆκε στὸ

σπίτι τὸ παιδί τους καὶ δὲν ἔκλεισε καλὰ τὴν πόρτα, τὸ βρῆκαν δὲ σὲ μιὰ γωνιά νὰ κλαίει μὲ τὰ μάτια γεμάτα ἄμμο. Ἡ σκόνη μπῆκε τότε στὰ πλεμόνια τῆς Βαβιδᾶς καὶ τῆς σταμάτησε τὴν ἀνάσα πού ὁ Ἀλλάχ τὴ διατηροῦσε τόσον καιρὸ στὸ κορμί τῆς μάνας του γιὰ τὴν εὐτυχία ὅλων.»

Ἡ Σάντια τ' ἄκουε μὲ γαμηλωμένα μάτια, καὶ σὰν ἦπιαν ὅλοι ἀπὸ τὸ νερό, ἐβγήκεν ὁ Γιουσούφ γιὰ νὰ φροντίσει γιὰ τὴ ταφή.

Ἀπ' ὅλα τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ κατέφθασαν γυναῖκες γὰ νὰ μοιρολογήσουν τὴ πεθαμένη. Πιδ πολὺ ἀπ' ὅλες ἔκλειπεν ἡ Σάντια, χτύπησε τὸ κεφάλι τῆς στὸ πάτωμα καὶ ξεριζώσε τὰ μαλλιά τῆς Συγχρόνως ὅμως ἔσφιξε στὸ στήθος τῆς τὸ φυλ χιτὸ πού ποτὲ δὲν τῷ βγαλε ἀπὸ πάνω τῆς πού τῆς ἔφερε γούρι καὶ τώρα ὅπως ὅταν γεννήθηκεν ὁ γυιὸς τῆς.

M. RENAUE

Μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ ὑπὸ Δ. Κ.

Καλὲς πράξεις τῶν ὁδηγῶν κατὰ τὰ Χριστούγεννα

Τὸ νὰ βοηθᾷ κανεὶς μιὰ ἀπελπισμένη μητέρα πού σκέπτεται τὰ νηστικὰ παιδιὰ τῆς, νὰ ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ παρηγορῇ τὸν σωματικὰ καὶ ψυχικὰ ἄρρωστο, καὶ γενικὰ ν' ἀνακουφίῃ τὴν ἀνθρώπινη δυστυχία, εἶναι γιὰ τὸν καθένα ὑποχρέωση, γιὰ τὴν Ὁδηγὸ ὅμως ἐπιβεβλημένο καθήκον. Τὴν ἡμέρα πού ἡ ὁδηγὸς θὰ φορέσῃ τὸ τριφύλλι, τὸ διακριτικὸ τῆς Ὁδηγικῆς Οἰκογενείας, θὰ δώσῃ τὴν ὑπόσχεση πὼς θὰ καταβάλῃ ὅλες τῆς τὶς προσπάθειες γιὰ νὰ βοηθᾷ τοὺς ἄλλους, καὶ νὰ κἀνῃ κάθε μέρα μιὰ καλὴ πράξη.

Ἡ καλὴ πράξη γιὰ τὴν ὁδηγὸ ἔχει μεγάλῃ σημασία. Ἡ ἀξία τῆς ὅπως καὶ ἡ ἀξία τῆς ὁμάδος τῆς δὲν θὰ λογαριαστοῦν ἀπὸ τὰ πτυχία πού θ' ἀποκτήσῃ ὅσον ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου πού μὲ τὸ 3 ἄρθρον του ἀποβλέπει στὶς καλὲς πράξεις.

Ὅλες οἱ ἐν/ες ὅλων τῶν ὁμάδων ἐκτὸς τῆς ἀτομικῆς καθημερινῆς καλῆς πράξεως τῶν ὁδηγῶν τους, εἶνε πάντα ἔτοιμες γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ 3 ἁρθροῦ μὲ πράξεις. Κάθε μιὰ ἀνάλογα μὲ τὰ ὕλικά μέσα πού ἔχει, διατηρεῖ τὴν «οἰκογενεῖά» τῆς. Ἀλλῃ ἐν/α ἔχει τὰ μικρά τῆς, πού ντύνει καὶ τρέφει, ἄλλῃ τὸν γέροντά τῆς πού ἐπισκέπτεται συχνά, τοῦ πηγαίνει τὸν καφέ του,

τοῦ διαβάζει, τοῦ μεταδίνει τὴ χαρὰ ἀπὸ τὴ νεότητά τῆς καὶ ἄλλῃ τὶς γερνόντισσές τῆς πού φροντίζει γιὰ τὸ σπίτι τους καὶ τὸ νοῖκι τους.

Ὅλες οἱ ἡμέρες γιὰ τὴν ὁδηγὸ εἶνε κατὰλληλες γιὰ τὴν καλὴ τῆς πράξη. Μὰ ἡ ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων, ἡ ἡμέρα τῆς χαρᾶς, ζητᾷ τὴν ἐπέκταση τῶν καλῶν πράξεων. Εἶναι ἡ μέρα πού μᾶς καλεῖ νὰ τρέξουμε νὰ κάνουμε ὅτι μπορούμε, γιὰ νὰ δώσουμε, τὶς βοηθείας μας ἔστω καὶ μικρές, νὰ σκορπίσουμε τὴ χαρὰ στὰ μικρά, στοὺς ἄρρωστους.

Ὅλες μαζὺ ἂς ἀκολουθήσωμε τὶς σκέψεις μὲ πράξεις.

Πραγματικὰ ἡ εὐχαρίστηση καὶ ἡ ἀληθινὴ ἱκανοποίησις γιὰ τὰς ὁδηγοὺς ἦταν οἱ καλὲς πράξεις πού ἔκαναν μὲ τὶς ὁμάδες τους.

Ἡ 1 ὁμάς Ἀθηνῶν ἐπῆγε στὸ Νοσοκομεῖο τῶν Παίδων. Ἐψάλε στὰ μικρὰ ἄρρωστα παιδάκια τὰ κάλαντα, τοὺς μοίρασε παιχνίδια, βιβλία, καὶ γλυκά. Τόσος ἦταν ὁ ἐνθουσιασμός τῶν μικρῶν πού ἡ διευθύντρια ἐζήτησε νὰ πηγαίνουν συχνὰ νὰ τοὺς λένε ἱστορίες καὶ νὰ τοὺς μεταδίνουν τὸ κέφι τους πού τὰ κάνει νὰ ξεχνοῦν τὸν πόνο.

Ἡ 2 ὁμάδα διασκέδασε ὅσο μπόρεσε τὰ ἀθῶα πλάσματα τῶν φυλακισμένων γυναικῶν πού λές καὶ γεννήθηκαν γιὰ νὰ περάσουν τὰ παιδικὰ τους χρόνια κλεισμένα πληρώνοντας τὶς ἀμαρτίες ἄλλων. Ἐστόλισε ἕνα ὠραῖο Χριστουγεννιάτικο δένδρο, τοὺς μοίρασε γλυκὰ καὶ παιχνιδάκια, καὶ τὰ ἔκανε νὰ περάσουν, δυὸ ὥρες εὐχάριστες.

Ἡ 3 ὁμάδα διοργάνωσε δένδρο εἰς τὸν συνοικισμό τῆς Καισαριανῆς καὶ μοίρασε παιχνίδια καὶ γλυκὰ σὲ 67 παιδάκια τοῦ Νηπιαγωγείου τοῦ συνοικισμοῦ.

Ἡ 4 ὁμάδα παρ' ὅλον πού ἔχει δύο μῆνες μόνον ἀπὸ τότε πού ἰδρύθηκε ἐπρόντισε γιὰ τὴν καλὴ τῆς πράξη. Ἐρράψε 17 φορεματάκια τῆς Παιδικῆς Στέγης.

Ἡ 5 ὁμάδα ξεκίνησε τὴν προπαραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, ἀφοῦ ἐγέμισε ἕνα αὐτοκίνητο μὲ παιχνίδια, πορτοκάλια, γλυκὰ καὶ προπάντων μὲ κέφι γιὰ τὸ Ἀσκληπιεῖο. Τὰ ἐμοίρασε ὅλα στὰ δυστυχισμένα παιδάκια πού εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ μένουν στὸ κρεβάτι χρόνια ὀλόκληρα.

Τραγοῦδῃσε μαζὺ τους καὶ ἔφυγε εὐχαριστη-

μένη γιατί μπόρεσε φέτος νά χάριση λίγη χαρά σέ όλα τὰ περίπτερα τοῦ Ἀσκληπείου.

Ἡ 6 ομάδα ἀφοῦ δούλεψε γερὰ ράβοντας ρουχαλάκια, τὰ μοίρασε ἕνα ἀπόγευμα στὰ φτωχὰ μωρά τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου Ἀμπελοκήπων. Στις 4 Ἰανουαρίου ἀνέλαβε νὰ διασκεδάσῃ τὰ μεγαλύτερα παιδιὰ τοῦ ἴδιου Κέντρου.

Οἱ ομάδες δοκίμων, σὰν πιδὲ μεγάλες ὁδηγοί, δὲν ξέχασαν τὴν καλὴ τους πράξη, ἀλλὰ δὲν θέλησαν νὰ μᾶς τὴν κάνουν γνωστὴ γιατί ἀποφάσισαν νὰ τὴν κρατήσουν φέτος μυστικὴ Δὲν ἐπιμείναμε λοιπόν.

Ἡ συνήθεια αὐτὴ τῶν καλῶν πράξεων μὲ τὴν ἔδωκεν ὁμάδων στὶς ἐπαρχίες ἐπεκτάθηκε καὶ σ' αὐτές. Ἀπ' ὅτι εἴμαστε σὲ θέση νὰ γνωρίζουμε, εἶναι ὅτι ἡ Πάτρα τὴν ἀκόλουθη Κυριακὴ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς, διοργάνωσε δένδρο γιὰ τὰ παιδιὰ τοῦ Νηπιαγωγείου Πατρῶν. Οἱ δύο ομάδες Θεσσαλονίκης πιδὲ βιαστικὴς ἀκόμη, μιὰ Κυριακὴ πρὶν τὴν ὁρκωμοσίαν τους διοργάνωσαν δύο μικρὲς παραστάσεις γιὰ τὰ ἀγόρια καὶ κορίτσια τοῦ Ἀσύλου τῶν ἀλητοπαίδων.

Οἱ ὑπόλοιποι ἐπαρχίες δὲν μᾶς ἔστειλαν ἀκόμη τίς ἀνταποκρίσεις τους ἀλλὰ εἴμαστε βέβαιοι ὅτι δὲν ξέχασαν τὸ καθήκον τους, κάνοντας τὴν Χριστουγεννιάτικη καλὴ τους πράξη.

Ἴσως αὐτὰ πού ἔγιναν ἀπὸ τὰς ὁδηγούς μας, νὰ μὴν ἦτανε σπουδαῖα, μὰ ὅτι ἔγιναν ὅμως ἔγιναν ἀπὸ ἀληθινὴ ἀγάπη γιὰ τὸν πλησίον μας.

P. B.

ΣΟΝΕΤΤΟ

Δὲν φάνηκες στὴ ζήση μου ποτὲ σου γιὰ καλὸ
Σὰν κακὴ μοῖρα στάθηκες πάντοτε στὸ πλευρό μου
Γιατὸ ἂν καὶ σ' ἀγάπησα πολὺ δὲν σὲ καλῶ
κι' οὔτε προσμένω νὰ φανῇς στὸ γύρισμα τοῦ δρόμου
μόνο κρυφὰ στὸν ὕπνο μου κάποτε σὲ φιλῶ
καὶ σὲ κρατῶ στὰ χέρια μου σφιχτὰ μεσ' σ' ὄνειρο μου
κι' ὅταν ξυπνῶ στὸ σπίτι μου τὸ κρῦο καὶ τὸ θολὸ
ἔχω τὸν ἀκατάλυτο πόνο γιὰ σύντροφό μου...

Δὲν στάθηκες στὴ ζήση μου σὰν πρῶνὴ δροσιά
οὔτε σὰν ἀργυρόχρυσο στὸν οὐρανὸν ἀστέρι...
μονάχα πού μὲ βύθισες σὲ μαύρη ἀπελπισία...

Δὲν ἦσουν ποτὲ γιὰ μὲ μιὰ ῥόδινη αὐγὴ...
— Ποιὰ κακὴ μοῖρα σοῦδωσε τ' ἀσπλαγχο κείμενο χέρι
καὶ σύντροφος τὴ δόλια μου καρδιά μὲ τόση ὀργή;
Θεσσαλονικὴ

MONA LIZA

Καλλιτεχνικὴ Κίνησις.

Ζωηροτάτῃ ἡ καλλιτεχνικὴ κίνησις. Ἄς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὴν Ἐκθεσὶν Γυναικείας Καλλιτεχνικῆς Δημιουργίας πού ἐνδιαφέρει περισσότερο τὴν «Ἑλληνίδα». Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις εἶναι πολὺ ἱκανοποιητικὴ. Κάνοντας ἕνα περίπατο μέσα στὴν αἴθουσα, μᾶς ἀποσπᾷ τὴν προσοχὴ ἕνα τοπίον καὶ μιὰ θαλασσογραφία τῆς κυρίας Ἀλεξανδρίδου Στεφανοπούλου καὶ μιὰ σύνθεσις «ὁ καλλιτέχνης». Τῆς Δδο, Παππᾶ ἕνα πορτραῖτο καὶ δύο τοπεῖα, τρεῖς ἀκουαρέλλες τῆς Κας Χατζημιχάλη, σχέδια μὲ πέννα τῆς Κας Ταρσούλη, τὰ τοπεῖα τῶν δεσποινίδων Πίνης καὶ Βαρδασοπούλου, ἕνα δρομάκι τῆς Μυκόνου τῆς δεσποινίδος Νέλλης Κυριακοῦ, ἡ Σαντορίνη ἀπὸ τὴν δεσποινίδα Μανιᾶ, τὰ πορτραῖτα τῆς δ. Πηνελόπης Οἰκονομίδου, τρεῖς συνθέσεις τῆς δ. Ἰρας Οἰκονομίδου, τὰ καίκια καὶ τὸ σπίτι τῆς δουκίσσης τῆς Πλακεντίας τῆς Δδος Χρηστ. Παπαβασιλείου, τὰ σχέδια τῆς δεσποινίδος Παρθένῃς ἡ ὁποία ὡς τεχντοροπία μᾶς παρουσιάζεται κόρη τοῦ πατέρα τῆς. Καὶ τέλος ἡ Κα Σκαρλάτου Χαϊκάλη μὲ τὰ λουλούδια τῆς, ἡ Δις Λασκαρίδου πιστὴ πάντοτε στὴν παλαιὰ σχολὴ καὶ ἡ Κα Στύλου-Διαμαντοπούλου μὲ τὴν μοντέρνα ἀντίληψιν τῆς τέχνης. Ἐκθέτουν ἐπίσης αἱ κυρίαι Ἀναγνωστοπούλου, Βρανίκα, Βουτυρᾶ, Γεωργιάδου Μουσούρη, Δημαρᾶ, Ἐξάρχου, Ζέλλη, Ἀντᾶ, Καρτσῶνα, Κωλέττη, Λαγανᾶ, Μακαρόνα, Μπεκιάρη, Παγκάλου, Πιτάρη, Στριφτοῦ, Στρογγύλη καὶ θὰ εἴμεθα εὐτυχῆς ἂν μᾶς ἐπέτρεπε ὁ χρόνος καὶ ὁ χώρος τῆς στήλης μας, νὰ σταματήσωμεν σὲ κάθε ἔργο ἐκ τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα μᾶς παρουσιάζουν τόσο ἐνδιαφέρον. Στὴν γλυπτικὴ κυριαρχεῖ ἡ Δις Μπέλλα Ραφτοπούλου μὲ δύο ὠραῖα κεφάλια.

Στὸ μωσαϊκὸν ἡ Δις Βοῦλα μὲ τρία ἔργα μὲ αὐτορὴ πάντοτε προσήλωσι στὴ βυζαντινὴ παράδοσι καὶ ἡ Δις Καντζίκη μὲ κάποια πιδὲ μοντέρνα ἀντίληψιν στὸ σχέδιον. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ἀνπροσπεύεται ἀπὸ τὰς Κας Παπάζογλου καὶ Πασχαλίδου. Τὰ σμάλτα ἀπὸ τὴν μοναδικὴν στὸ εἶδος αὐτὸ Δδα Πηνελόπην Διαμαντοπούλου Ἡ κεραμικὴ ἀπὸ τὰς Κας Ἀναστασιάδου, Δημαρχοπούλου, Αφαζάνη, Μανέου, Παπαθεοφίλου, Πετροπούλου, Τάκα. Ἡ ὑελουργικὴ ἀπὸ τὴν Καν Πορασκειναῖδου. Ἡ χουσοχοικὴ ἀπὸ τὴν Καν Βέμπερ Γκρόμαν. Ἡ βιβλιοδετικὴ ἀπὸ τὴν Καν Γανιάρη. Ἐνα εὔγε σὲ ὅλες τὶς κυρίες καὶ στὶς ὁργανότριες καὶ στὶς ἐκθέτριες πού τόσο καλὰ παρορίσασαν τὴν γυναικεῖα καλλιτεχνικὴ δρᾶσι τῆς ἑλληνίδος.

Στὴν Ἐκθεσὶν Στρατηγοπούλου ἐκθέτει ἡ κυρία Ἀσπρογέρακα γνωστὴ καὶ ἀπὸ ἄλλες ἐκθέσεις τῆς διὰ τὴν ἀβρότητα καὶ τὸ ὠραῖο τῆς χρωμα. Ἡ γνωστὴ γλύπτρια καὶ ζωγράφος Κα Γεωργαντὴ ἐκθέτει συνθέσεις καὶ τοπεῖα στὸ ξενοδοχεῖον Ἀγγλίας καθὼς καὶ ὁ κ. Γρίβας στὴν παραπλεύρως αἴθουσαν. Στὸν

Παρασσοὶ οἱ κύριοι Γεραλῆς καὶ Χριστοφῆς δύο ζωγράφοι ἀγαπητοὶ στὸ κοινὸν διὰ τὰ ὠραῖα τους θέματα, ὁ πρῶτος ἀκολουθώντας τὰ ἔχνη τοῦ Ράλλη καὶ ὁ δεύτερος τοῦ μεγάλου διδασκάλου Λύτρα, μὲ κάποια ἴσως χιουμοριστικὴ δ' ἄθεσι πού τοῦ ἐμπνέουν οἱ τύποι τοῦ δρόμου καὶ πρὸ πάντων ἡ ταβέρνα. Καὶ τέλος ὁ κ. Ματέυ στὸν Γερμανο-ελληνικὸ Σύνδεσμο μερικὰ τοπεῖα καὶ ἄνθη πού μᾶς δείχνουν πῶς ἀρεῖ νὰ καταλαβῇ κανεὶς καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἀραχνούφαντῃ σὲ χρωμα καὶ γραμμὴ ἑλληνικὴ φύσιν πού μόνο ποιητῆς καλλιτέχνης μπορεῖ νὰ ἀποσπᾷ καὶ ἀποδώσῃ Παρ' ὀλίγον νὰ ξεχάσω ἕνα καλλιτέχνη τοῦ ὁποίου ἡ ἐκθεσις παρουσιάζει ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, τοῦ κ. Πολυκλείτου Ρέγκου. Εἶναι ἕνας ζωγράφος πού κατέγινε στὴν μελέτῃ τῆς βυζαντινῆς τέχνης καὶ τῆς ζωγραφικῆς τῆς ἀναγεννήσεως καὶ πού χρησιμοποίησε πολὺτιμα στοιχεῖα καὶ ἀπὸ δύο τέχνες πού τόσο βαθεῖα φαίνεται νὰ ἔχη κατανοήσῃ, διὰ νὰ τὰ προσαρμώσῃ στὰ ἔργα του, τοπεῖα καὶ προσωπογραφίες χωρὶς ἡ ἐπιρροὴ αὐτὴ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν δυνατὴν ἀτομικότητα τοῦ καλλιτέχνη. Ἐπίσης θὰ ἦταν κοῖμα νὰ μὴν ἀναφέρωμε ἀπὸ τὴν Ἐκθεσὶν Γυναικείας Δημιουργίας τὴν πλαστικὴ τῆς κυρίας Μπεκιάρη, μιὰ πρωτότυπη ἐργασία πού βγῆκε αὐθόρμητα μέσα ἀπὸ μιὰ πονεμένη ψυχὴ πού αἰσθάνθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ ἐξωτερικεύσῃ σὲ σχήματα πλαστικά τὸν ἐσωτερικὸ τοῦ κόσμου μὲ τόσην ἄνεσιν καὶ ἐκφραστικότητα.

ΑΘ ΡΕΔΙΑΔΩΥ

Ἡ Μυγδαλιὰ

Μιὰ μυγδαλιὰ μικροῦλα κι' ἀνθοστόλιστη,
Σὲ περιβόλι μέσα τὸ Γενάρη,
Τὴν ἐδωδιὰ τῆς γύρω γύρω σκόρπαγε,
Φούντωνε τὸ δεινὸράκι μὲ καμάρι.
Μὰ μὴν αὐγὴ λίγα χιονᾶτα πέταλα
Ἐκύλησαν στὸ χῶμα μαραμένα...
Σιγὰ σιγὰ σωρὸς καὶ τ' ἄλλα πέσανε
Κι' ἔμειναν τὰ κλωνάρια γυμνωμένα.
Ἔτσι κι' ὁ χρόνος! Σὰν διαβαίνει ἀθόρυβα
Στὸ πλάϊ μας, μὲ βαρὺ χέρι ἀγγίζει
Τ' ὁλόδροσο στεφάνι, πού περήφανα
Τὴ νεότητ' ἡ χουσόφτερη στολίζει.
Τότε ἀρχινάει ἕνα ἕνα λούλουδο
Μὲ πόνο νὰ σκορπιέται μαδημένο:
Ἀχ! τὸ στεφάνι, δέτε, πῶς ἀπόμεινε
Κλωνάρι ἄχαρο καὶ γυμνωμένο!

Μοναχὴ τοῦ βουνοῦ τῆς «Χαράς»—Σπέτται.

MARIA I. ΜΠΟΤΑΣΗ

Ἐκεῖνοι πού φεύγουν

Ἐνας μεγάλος φίλος τῆς Ἑλλάδος ὁ René Puaux ἀπέθανε ξαφνικὰ καὶ πρόωρα στὸ Παρίσι. Ἰστορικός, λογοτέχνης, δημοσιογράφος ἀφίνει ἕνα πλούσιο ἔργο, οἱ δὲ διαφωτιστικὲς του μελέτες γιὰ τὸ Μεγάλον Πόλεμον θεωροῦνται πολυτιμότες πηγές.

Εἰς τὸν René Puaux, ἑλληνιστὴ καὶ φιλέλληνα ὡς στραφῇ ἀπεριόριστη ἡ εὐγνωμοσύνη μας: μαζὺ μὲ τὴν παλὴν ἔννοιαν καὶ ἀγάπησεν τὴν σύγχρονη Ἑλλάδα καὶ τοὺς συμμερινούς Ἑλλήνας ὅσο λίγοι. Μᾶς δίδει μόνος του τὸ μέτρον τοῦ ἐνδιαφέροντός του γιὰ κάθε μεγάλη στιγμή τῆς ζωῆς μας:

Ἦλθα γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἑλλάδα, ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια γιὰ νὰ μελετήσω τὸ ὀδυνηρὸν ζήτημα τῆς Ἡπείρου, δυὸ φορὲς ἀνταποκριτὴς πολέμου στὴ Μακεδονία, ἀπεσταλμένος στὴ Μικρὰ Ἀσίαν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1919, ταξίδι πού στὴν ἐπιστροφὴν ἔκαμε καὶ ξαναπέρασα ἀπὸ τὴ Θράκη, τὴ Μακεδονία τὴν Ἡπειρὸν γιὰ νὰ φθάσω στὸ Μεσολόγγι, κληθεὶς νὰ παραστῶ εἰς τὴν κηδείαν τοῦ νέου βασιλέως Ἀλεξάνδρου καὶ ἀργότερα εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τῶν προσφύγων: οἱ ἐορτὲς τῶν Δελφῶν ὑπῆρξαν γιὰ μένα ἡ εὐκαιρία τοῦ ἐβδόμου μου ταξιδίου στὴν Ἑλλάδα.

Μὲ τὸ βιβλίον του «Malheureuse Epire» (1914, ὁ Puaux ἐγκαινιάζει μιὰ σειρά μελετῶν γύρω ἀπὸ ἔθνη καὶ θέματα: Pour les Chrétiens d'Orient) La Mort de Smyrne, L'affaire Greque-Italienne (1925) κ. ἄ. Τοῦ ὀφείλομε ἀκόμη τὸν «Τάφο τοῦ Λόρδου Βύρωνος» καθὼς καὶ μιὰ πολὺτιμη περισυλλογὴ ἐγγράφων σχετικῶν μὲ τὴ μάχην τοῦ Ναυαρίνου πού ἐδώρησε στὸ Ἑλληνικὸ Κράτος.

Λίγα ἀκόμη λόγια τοῦ ἐξαιρετικοῦ αὐτοῦ φίλου τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀνθρώπου γιὰ νὰ καταλάβωμε πῶς ἐσχέπετο γιὰ τὸν τόπο μας:

«Εἴκοσι χρόνια τώρα, ἡ Ἑλλὰς, πλούσια σὲ ἀναπολήσεις καὶ ὡιοφειῖς ὑπῆρξε τὸ κύριο καὶ σχεδὸν τὸ μοναχικὸ ἀντικείμενον τῶν πόθων μου ὡς ἱστορικοῦ, ποιητοῦ, καλλιτέχνη καὶ ἐρευνητοῦ. Ἄν σὲ στιγμὲς κάποτε δύσκολες μοῦ ἔτυχε νὰ ὑπερασπίσω τὰ συμφέροντά της, αὐτὴ ἡ ἐξαιρέσις κατὰ τῆς ἀδικίας καὶ τῆς ἀγνοίας δὲν εἶχε καμμιὰ ἰδιαίτερη ἀξία γιατί ἦταν φυσικὴ. Ἡ Ἑλλὰς ἔκαμε πολὺν περισσότερα γιὰ μένα παρὰ ἐγὼ μὲ ἐκείνην. Ἐδῶσε ἕνα σκοπὸ στὴ πνευματικὴ μου περιέργειαν καὶ στοργή, διητήρησε τὴν ἀφοσίωσίν μου στὸν κλασικισμὸν καθὼς καὶ στὴν ἀνθρωπότητα, μοῦ ἔδωσε τὸ αἶσθημα τῆς χρησιμότητος, μόνῃ βαθεῖα ἱκανοποίησις κάθε ὑπάρξεως καὶ τῇ πιδὲ ταπεινῆς ἀκόμῃ».

Φ. Π.

Βοηθεῖστε μας νὰ γίνῃ πιδὲ γνωστὸ τὸ περιοδικὸν μας καὶ βρῆτε του κι' ἄλλες συνδρομήτριες.

Ἡ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ἔργον Γ. Α. Ματέυ. Παραγγελία τῆς Γερμ. Ὀλυμπ. Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν ἑκθεσι «Ο ἀθλητισμός τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων». Ἡ εἰκόνα ἀγοράσθηκε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἀεροπορίας τοῦ Ράιχ.

Ἡ ἀνάποδη ὄψις ἐνὸς ὠραίου ταξιδίου

Ἐξ ἡμῶν εἶνε βέβαια ἓνα γελοῖο χρονικὸ διὰ-
στημα μεσ' τὴν αἰωνιότητα. Ὅμως μὲ τὸν ἀνθρώπινο
λογαριασμὸ πὺν κἄνω βρῖσκω πὼς φθάνει καὶ περισ-
σεύει γιὰ τὴν ματαιοδοξία μου: Πᾶνε ἔξ ἡμῶν ἀπὸ
τότε πού πῆγα στὸ Βερολίνο γιὰ τὴν Ὀλυμπιάδα μὲ
λεωφορεῖτο καὶ γύρισα πίσω μὲ τὸ ἴδιο μεταφορικὸ
μέσο. Ὅλον αὐτὸ τὸν καιρὸ, «ἐκ συστάσεως» ὥπως
λένε οἱ νομικοί, με τοὺς ἄλλους συνταξιδιώτας μου
μόνο τὰ καλὰ τοῦ ταξιδιοῦ αὐτοῦ διηγώμουν. Κεῖ εἶνε
στ' ἀλήθεια πολλὰ: Πὼς δά, πῆγαμε στὰς Εὐρώπας,
εἶδαμε ξαναεἶδαμε τόσα μέρη, νυσταλέοι ὁδηγοὶ μᾶς
περιέφεραν ἀόκνως σὲ πολιτείες, μουσεῖα καὶ μνη-
μεῖα σωρὸ, κοιμηθῆκαμε σὲ ξενοδοχεῖα πολυτελῆ (ποῦ
δὲν ἔξερομε κατὰ ποῦθε πέφτουν), δοκιμάσαμε—καὶ
ξοῦμε μολαταῦτα—τὰ ἔθνη καὶ φαγητὰ ἔξ κρατῶν, χο-
ρέηκαμε ὑπὸ τοὺς ἥχους φημισμένων ἀλλὰ τὸ ἴδιο κα-
κοῦχων τζατζ-μπάντ, εἶδαμε τόπους, θέατρα, κέντρα
κι' ἀπόκεντρα καλλιτέρας ἢ χειρότερα ἀπ' τὰ δικὰ μας,
βγάλσαμε τὸ μάτι φίλων καὶ γνωστῶν ποῦ ἔμειναν
πίσω στὴν ψωροκόωσταια, στήλαμε κάρτες γεμάτες
ἀπὸ κακεντρεχὴ συμπαθία μὲ λογῶν-λογῶν ταχυ-

δρομικές σφραγίδες, μοιράσαμε στο γυρισμό δώρα άσήμαντα, μιά που έγραφαν «Made in...», μάρτυρας άψευδείς του ταξιδιού μας και τόσα και τόσα άλλα!!

Τώρα όμως ήρθε ή ώρα νά έξιλειωθώ, νά θυμθώ δηλαδή και τά άνάποδα, τίς μικρές ή άστείες περιπέτειες μιάς διαδρομής 7.000 χιλιομέτρων μέσα σέ αυτόκίνητα έκ μακράς πολιτογραφήσεως Έλληνικά, έργοούμενα και κατοικούμενα επί ήμέρας, συνάπας είκοσι από έβδομήντα άόκνους, άθάνατους, άνοικονόμητους Ρωμηνούς.

Ξεκίνημα. Ἀναχώρησις κατὰ τὸ πρόγραμμα 6 1/2 πρωί. Μὲ καθυστέρησις λεπτῶν, λαχανιασμένη μετὶ τῆς βαλίξεως στὸ χέρι, φθάνω στὸν τόπο τῆς κινήσεως. Ἐπιβάτες μηδέν. Ρωτῶ μὲ ἀγωνία μήπως ἔφυγαν καὶ πληροφοροῦμαι πῶς δὲν ἦρθαν ἀκόμη. Περιμένω. Σιγὰ-σιγὰ καταπλέουν καὶ ἄλλοι. Κατὰ τῆς 8 1/2 μποροῦμε περὶπου νὰ φορτώσουμε· εἶνε ζήτημα ἂν ἐπὶ ἑβδομηγonta λείπουν οἱ τριάντα.

Τὸ εἰσιτήριό μου λέει πῶς ἡ θέσι μου εἶνε στὸ γκρι αὐτοκίνητο δεύτερο παράθυρο ἀριστερά. Πάω νὰ ἐγκατασταθῶ. Ἡ θέσις εἶνε κατειλημμένη. Ἕνας

στρουμπουλός κύριος με πλήρη εξάρτησι ταξιδιού (κοῦκος, γυαλιά, φωτογραφική μηχανή, γκέτες καί... κερασέα), εἶπε ἤδη ἀνέτως ἐγκατεστημένος. Δείχνω τὸ εἰσιτήριό μου· μοῦ δείχνει τὸ δικό του. Ἔχει τὴν ἴδια θέσι, καὶ μετ' αὐτὸ δικό του ἐπικαλεῖται τὴν ἀρχὴ τοῦ «μακάριοι οἱ κατέχοντες». Δὶν εἶπε ὥρα γὰρ ὑποχωρήσεις: Ἔχομε μπροστά μας 12 ἡμέρες ταξιδιού καὶ τὸ παράθυρο ἔχει ἀνεκτίμητη ἀξία σ' ἐνα ταξίδι μετ' εὐερωρεῖ. Καυγαδὶν ἐὺγενικὸ καὶ σταθερὸ. Ἡ κερασέα θριαμβεῖ. Ἐγκαθίσταμε ὅπως-ὅπως σὲ ἄλλο παράθυρο ἐλεύθερο γὰρ τὴν ὥρα.

Σιγά-σιγά οἱ θεοὶ συμπληρώνονται. Μαντήλια
ἀνεμίζονται, ἡγῶ, ἀπογαιρευτικοί. Φύγαμε.

Συβαροί, (βλοσυροί θὰ ἔλεγα), κτεινομένοι πλυ-
μένοι κυττάζομε ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ἐμφανισέως μας,
τούς θεῖα τύχη, συνταξιδιώτας μας καὶ ἔστιν ὅτε τὰ
γνώριμα τοπεῖα τῆς Ἀττικῆς πού διασχίζομε ὀλοταχῶς
Τὸ αὐτοκίνητό μας κλείνει τὸ καραβάνι. Ἀπὸ καιροῦ
εἰς καιρὸν κάποιος λέει κάτι. Ἡ φράσις ξεψυχᾷ σὲ
παγερά σιωπῇ. Μπρεε! Τὰ πράγματα δὲν προσιωπῶ-
νται καλὰ. Θὰ σπάσῃ ὁ πάγος, ἢ ἔτσι θὰ ταξιδέ-
ψομε;

Νῶμαστε στὸν δρόμο τῶν Θηβῶν. Ἀρχίζει ὁ συναγερμὸς τῶν αὐτοκινήτων. Προσπεράσαμε τὸ γαλάζιο καὶ τὸ μπλέ. Σκόνη ξέστη (τέλος Ἰουλίου γάρ), τὸ ταχύμετρο δείχνει ὀγδόνα χιλιόμετρα. Πρέπει, μᾶς εἰδοποιεῖ ὁ «ἀνταλλακτικὸς» σωφὲρ (κάθε αὐτοκίνητο ἔχει ἀπὸ δύο) νὰ φθάσῃ μετὰ τὸ μεσημέρι, στοὺς Δελφούς γὰ νὰ προφθάσωμε τὴν τελετὴ τοῦ πυροσφύου. Ἕνα τράνταγμα ξαφνικὸ, ἡ βαλίτζες κατρακυλοῦν μὲ κρότο ἀπ' τὶς θέσεις των, ὁ ἕνας ἐπιβάτης πέφτει ἐπάνω στὸν ἄλλο. Τί συνέβη; Προσπεράσαμε καὶ τὸ κίτρινο αὐτοκίνητο καὶ εἴμαστε ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ καραβανιοῦ, οὐράάά!! Μπράβο στὸν σωφὲρ—Πῶς σὲ λένε;—νὰ ζήσης. Χαράλαμπε! Ἄς σκονισθοῦν καὶ οἱ ἄλλοι!! Αὐτὸ ἦταν. Ὁ πάγος διελύθη. Ἀρχίζουν ἡ συστάσεις. Ἀνακαλύπτουμε κοινὲς γνωριμιὰς — Σὰς ξέρω καλέ! Ἀνηψιὸς σας δὲν εἶνε ὁ τάδε μετὰ τὴν γυαλιά; Τὰ θέματα ξεφυτρώνουν σωρὸ. Ὁ κύριος μὲ τὴν κερασιά μου παραχωρεῖ τὴν ἀμφισβητούμενη θέσι. Εἶνε νὰ γίνεταί ζητήμα; Καθένας βολεύεται ὅπως τοῦ ἀρέσει, ἀπλώνεται ὅπως μπορεῖ, κάνει ὅ,τι τοῦ καπνίσει. Ταξιδεύουμε ἀληθινὰ πλέον.

Θήβα. Λίγο νερό για τὸ Θεό! Σταματᾶμε. Τὸ μπλὲ αὐτοκίνητο ἐμφανίζεται στὸν ὁρίζοντα, χωρὶς διάθεσι νὰ σταθῇ. Τὶ διάβολο δὲν ἐπιθύμησαν ἕνα βαρὺ γλυκὺ αὐτοὶ οἱ χριστιανοί; Θὰ μᾶς προσπεράσουν! Παρὰ νὰ σκοπισθοῦμε, χαλάλι στὸ νερό. Δρόμο Χαράλαμπε!

Σκονισμένοι, ιδρωμένοι, διψασμένοι, φθάνομε στους
Δελφούς, φυσικά καθυστερημένοι. Και τὸ ταξίδι συ-
νεχίζεται ἔτσι. Ἐπὶ δέκα ἑννέα τελετών, προφθάσμε
τὶς τέσσερες (εὐτυχῶς καὶ τὴν τελευταία τὸ Βερο-
λῖνο) καὶ αὐτὴ ἀγώνισον πῶς. Τὴν ὥρα τοῦ ξεκινή-
ματος, ὁ ἓνας ἔπνευεν τὸ μπάνιο του, ὁ ἄλλος ἦταν

στά μαγαζιά, ὁ τρίτος εἶχε χαθῆ, ὁ σωφὲρ κοιμώ-
τανε τὶ ὕπνο πού φέρονε ἡ ἀφιλότιμη ἡ μπύρα !),
ἕνα αὐτοκίνητο εἶχε ξεχάσει νὰ πάρη βενζίνα. Καί
ὕστερα ὅλοι μαζί τὰ βάλαμε μέ τὸν ὀργανωτὴ καί
ὅλους τοὺς ἄλλ. υς πλὴν τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Βουλγαρία. Κατά πλὴν φαίνεται, χάσαμε τὸ δρόμο τῆς Σόφιας καὶ ταξιδεύουμε εἴκοσι μία ὥρες συνεχῶς γιὰ νὰ τὴν βροῦμε στὶς πέντε τὸ πρωῒ. Ὑστερα ἀπ' αὐτὸ ἀφοῦ κοιμηθήκαμε ὄρθιοι (πάντα τὸν κλέβαμε στὸ αὐτοκίνητο λιγάκι, ἀλλὰ μὲ πολλὴ ἀξιοπρέπεια καὶ μυστικὸ) ὁφουῦ κουτούληκαμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ἀφοῦ τραγουδοῦσαμε, γελάσαμε, θυμώσαμε, πενιάσαμε, διψήσαμε ἀποχάμασε, γνωστοθήκαμε ὅλοι ὀριστικῶς.

Νὰ σᾶς συστήσω μερικὸν συνεπιβάτας, ὅπως τοὺς ἀνιστητάς τὸ ἀνώνυμον πνεῦμα τῶν τεσσάρων λεωφορείων μας. Ὁ Μπουμπούλ· ὅλο πονηρὴ ἀγαθὸ σύνη, καὶ ἀφέλεια, πολλὴ ἀφέλεια, ὁ Ἀνεκδιήγητος ὄνομα καὶ πρᾶγμα, ἡ κόμησσα Ἑστερχάζυ, ὅλο πόζα καὶ ιδέα, ἡ Ἐμμυ Μόλλισον (ἀπεβίωσε ἡ καὶ μένη πρὶν καλὰ-καλὰ γεννηθῇ, κατ' ἐπιτακτικὴν καὶ γεμάτην ὁλὴν διαταγὴν τῆς ιδίας), τὸ Καλόπαιδο, τὸ Ζιζάνιο, ἡ Γκιόσσα Ὁ Μπαμπούλας, ὁ Διαμαρτυρόμενος (πῶς δὲν κουράσθηκε ὁ χριστιανὸς νὰ διαμαρτυρεῖται γιὰ ὅλους καὶ γιὰ ὅλα!) ἡ Ματμαξέλ (φυσικὰ γεροντοκόρη, ὁ Γαμπρός, βλοσυρὸς κατακτητὴς καρδιῶν κοιμώμενος ἀδιαλείπτως καὶ παθολογικῶς στὸ λεωφορεῖο γιὰ νὰ νᾶι ἴσως φρέσκος στὴν ἀποβίβασιν. Ἡ Χρυσὴ Καρδιά, ὁ Σοροπάτος (ξελαρυνγίζεται φάλτσα καὶ παθητικὰ καὶ καταστρέφει ἀπὸ ἀγαθοῦ συνειδότος καθε προσπάθεια τραγουδιῶν, ὁ τὰ πάντα γνωρίζων. Κάθε οἶσφαρ. Ἡ ἐκδρομὴ πρῶτα, καὶ ἡ ζωὴ σ' ἴστερα (πρωταρχικὴ ἀξία εἶνε ἡ ἐκδρομὴ), ἐξηριτάντο ἀπ' αὐτοὺς. Τῷ ξεραν οἱ ἀφιλότιμοι καὶ ἐκδικιήθηκαν στὸ πρόσωπὸ μας ὅλους τοὺς παρελθόντας καὶ μέλλοντας ἐπιβάτας των. Ἄν δὲν τοὺς κερνούσαμε δὲν ξεκινούσα, κί' ὅταν τοὺς κερνούσαμε, δὲν μπορούσαν νὰ ξεκινήσουν. Νὰ τοὺς παρτηρήσωμε; Θεὸς φυλάξοι! Ὑπέστημεν μειδιῶντες (ἡμεῖς, τί ξέραμε!) τοὺς καυγάδες των, τὶς ἀντιζηλίες των, τὶς κατακτήσεις των. Εἰς ἀντάλλαγμα μᾶς ἐπαπέφεραν σώους στὰ σπίτια μας καὶ τὸ περιεργότερο ἐνθουσι-σμένους μαζί των.

M. M. Θ.

M. M. E

Ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον

Ἡ ἀραβικὴ σοφία καθορίζει τοὺς κουτοὺς ἀνθρώπους ἀμφοτέρων τῶν φύλων ὡς ἑξῆς :

- Θυμώνουν χωρίς άφορητή
 - Μιλούν χωρίς νά χρειάζεται
 - Έχουν έμπιστοσύνη χωρίς νά ξέρουν γιατί
 - Άπαντούν οίκει κι' ως έτυχε
 - Δέν ξεχωρίζουν τόν φίλο από τόν έχθρο τους
- Νομίζουμε πώς είναι καλό τώρα που είμαστε είδο-
ποιημένοι, νά τά θυμάσστε κάποτε.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

«Στὸ παραγώνι», Γκούρα Ἀλειτούργητου. Διάβασα κάποτε στὸ βιβλίον τῶν ἀδελφῶν Tharaud «A l'ombre de la croix» πὺς ὁ ἀντιγραφῆς τῆς «Θόρα» τοῦ ἱεροῦ βιβλίου τῶν Ἑβραίων, ὅταν φτάσει στὸ σημεῖον πού ὑπάρχει τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ—τοῦ φοβεροῦ Γιαχβὲ—σταματᾷ. Ἀφίνει τὸ γράψιμο καὶ πλένει τὸ κορμί του μέσα σὲ μιὰ κολυμπήθρα μὲ ζεματιστὸ νερό, ὕστερα βάζει στὸ κεφάλι κάποιο ἀγιασμένο εἰδικὸ κάλυμμα καὶ τρίτον ἀλλάζει πέννα.

Μόνον ὕστερα ἀπὸ τόσους καθαρμούς τολμᾷ νὰ γράψῃ τὴν τρομερὴ λέξη, τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ του!

Κάτι ἀνάλογο θαρρῶ κ' ἐγὼ πὺς θὰ ἔπρεπε νὰ κάμνῃ ὁ ἀναγνώστης μερικῶν βιβλίων.

Θὰ τοῦ χρειάζοτανε πρῶτα ἓνα εἶδος λουτροῦ πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ. Θάταν ἀπαραίτητο νὰ βουτιέται σὲ μιὰ κολυμπήθρα ἀπ' ὅπου νὰ βγαίνει ἀγνός, ἀχάλαστος, φρέσκος καὶ ὕστερα νὰ πιάνει στὸ χέρι του πράγματα πού μόνον μ' αὐτὴ τὴν προϋπόθεσιν μπορεῖ νὰ αἰσθανθεῖ.

Κάτι τέτοιο ἔγινε μέσα μου, ἀπὸ μονάχου του, μόλις ἔπιασα κ' ἐγὼ τὸ «Στὸ Παραγώνι» τοῦ Γκούρα Ἀλειτούργητου.

Χρειάζεται ἐξάπαντος νὰ ἀπεκδυθεῖς τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, νὰ ξεμακραίνεις ἀπ' τὴν καθημερινὴν πραγματικότητα, νὰ ξεχάσεις τὸν ἡλεκτρισμό, τὸ αὐτοκίνητο, τὸν κινηματογράφον γιὰ νὰ νοιώσεις τὸ θέλημα τοῦ ποιήσεως του.

Ἐνας ἄλλος κόσμος ἀπ' αὐτὸν πού συνηθίσαμε, τραγικός, βασανισμένος ἔρχεται στὴν ἐπιφάνεια. «Ψυχὲς τραχεῖες σκυπτές στὴ θλίψη». Ἐνας κόσμος ξεχασμένος καὶ θαμμένος κάτω ἀπὸ τὴν φανταχτερὴ καὶ θορυβώδη ὁμοιομορφία τῆς ζωῆς μας.

Τὰ ὅσα συμβαίνουν στὰ διηγήματα αὐτὰ εἶναι ἀλλοτινὰ, παράξενα καὶ τρομαχτικά. Οἱ ἥρωες εἶναι ξωμάχοι, λατόμοι, ζευγάδες, φυγόμενοι καὶ παλληκαράδες σὰν τὸν Διγενῆ. Ὅλοι τους ὄντα μεγαλωμένα ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ τεχνίτη πού τὰ ἔπλασε. Βαρὺς πέφτει ὁ ἥσκιος τους στὴ γῆ. Βαρειὰ κ' ἀλύπητη ἡ Μοῖρα τοὺς χτυπᾷ, γιὰτὶ πρωταγωνιστὴς ἐκεῖ εἶναι πάντα ἡ Μοῖρα. Καὶ πάντα πέφτει βαρὺς ὁ πέλεκας τῆς. Πέφτει σὲ στέρεα κεφάλια γυναικῶν «μὲ μαῦρο γεμενὶ»

πού ἔχουν κ' αὐτὲς τερτίστια ἡθικὴ κορμωστασιὰ. Δὲν εἶναι οἱ στρομπουλὲς γυναικοῦλες τῆς κάθε μέρας, δὲ φοροῦν πούδρα, κορσὲ καὶ μυροδιές. Εἶναι ἄλλιως πλασμένες, γενναῖες καὶ ὑποταχτικές, τρυφερὲς κ' ἄγριες.

Μοιρολογοῦν τὸ θάνατο τοῦ ἀγαπημένου μὲ σηκώνουν κεφάλι μπρὸς στὴν τιμὴ. Συντροφεύουν τὸν ἄντρα πού εἶναι δοσμένος τους ἀπὸ Θεοῦ εἴτε ἀδελφός, εἴτε πατέρας ἢ ἀρραβωνιαστικός. Εἶναι περήφανες γιὰ τὴν ἀντρευσύνῃ του ἀκόμα κ' ὅταν αὐτὴ εἶναι ἔξω νόμου.

Ἐνας ἀέρας καταστροφῆς πνέει ὁλόγυρά τους καὶ συνεπαίρνει τὴς ζωὲς τους. Ὁ βραχνᾶς τῆς ψυχικῆς τους δυστυχίας πλακώνει τὴς βασανισμένες ὑπάρξεις τους.

Ἐτσι θαρρεῖς συνεπαίρνει καὶ τὸν ἀναγνώστη τὸ παράξενο θέλημα πού ἀναδίνουν οἱ σελίδες πού διαβάζει καὶ τοῦ πλακώνει τὸ στῆθος ἡ ἀγωνία «κ' ὁ πόνος πού ἀπ' τὴ γῆ στὸν οὐρανὸ ἀνεβαίνει».

Δὲ θὰ ἤξευρε κανεὶς ἂν μπορεῖ νὰ κατατάξῃ στὸν πεζὸ λόγο τὰ ἐννῆα διηγήματα τῆς συλλογῆς. Εἶναι μᾶλλον ποιήματα ἢ καλύτερα εἶναι ἓνα ἔπος πού ἀνιστορεῖ μὲ μιὰ γλῶσσα πρωτότυπη καὶ πρωτόγονη, διάφορες μορφὲς μιᾶς καὶ τῆς ἴδιας κοινωνίας. Ἐτσι ἡ τελειωτικὴ ἐντύπωσή μας μένει πὺς κάποια ρωμαλέα ποίηση καταδέχτηκε νὰ κατεβεῖ ὡς τὸ σκαλοπάτι τῆς πρόζας χωρὶς ὅμως νὰ χάσῃ τὴν ἐξαρσὴ τῆς καὶ τὸ τολμηρὸ πέταγμα.

ΤΑΤΙΑΝΑ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸν πόλεμον τοῦ 1912—13 Μακεδονία Ἡπειρος, ὑπὸ Θαλείας Φλωρᾶ-Καραβία. Ἡ ἐκδοσις τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἀναγγέλλεται ἤδη εἰς προηγούμενα τεύχη, εἶνε ἀληθινὸ καλλιτεχνικὸ καὶ φιλολογικὸ γεγονός. Τὸ κοσμοῦν διακόσμοι καὶ πλέον εἰκόνες καὶ σκίτσα: σκηνὲς ἀπὸ τὴν ἐκστρατεία, τοπία καὶ προσωπογραφίαι μετασχόντων τοῦ πολέμου (ζώντων καὶ νεκρῶν). Εἶνε πολῦτιμο ἱστορικὸ ντοκουμέντο καὶ κανένα ἑλληνικὸ σπίτι δὲν πρέπει νὰ παραλείψῃ νὰ προμηθευθῇ τὸ ὥραϊον αὐτὸ βιβλίον.

Ἐξεδόθη: Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Ἀσώτου ὑπὸ Μελισσάνθης. Γιὰ τὴ νέα αὐτὴ συλλογὴ ποιημάτων ὡς καὶ γιὰ τὸ βιβλίον τῆς κ. Φλωρᾶ-Καραβία θὰ ἐπανελθομεν στὸ προσεχές τεύχος.

Χαραλάμπου Παπαδοπούλου διευθυντοῦ τῆς ἀστικῆς σχολῆς Ἀγ. Σάββα Λευκωσίας: Τὸ Μουσικὸν Ἔργον τοῦ Στυλιανοῦ Χουρμουζίου καὶ βιογραφικαὶ σημειώσεις αὐτοῦ. Ἡ μελέτη αὐτὴ εἶνε ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Γνώσεως» τῆς Λευκωσίας.

Μουσικὴ Κίνησις

Ἐντυπώσεις ἐρασιτέχνου.

Ἡ ἐφετεινὴ μουσικὴ κίνησις εἶνε ἑτηώτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο ἔτος ἰδίως εἰς ἐμφάνισιν ξένων καλλιτεχνῶν. Κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Ῥδεῖου Ἀθηῶν μᾶς ἐπεσκέψθησαν ἀλληλοδιαδόχως ὁ πολωνὸς πιανίστας κ. Οὐνίσκι ἓνας καλλιτέχνης διὰ τὸν ὁποῖον ἡ τεχνικὴ τοῦ πιάνου δὲν ἔχει κανὲν πλέον μυστικόν, κατόπιν ἡ δις Κούρτς-Βάλμπαν σοπράνο τῆς ὀπερας τῆς Βιέννης, ἡ ὁποία ἔχει θαυμασίαν φωνὴν καὶ συμπαθεστάτην ἐμφάνισιν ὅλῃς τῆς νεαρᾶς τῆς ἡλικίας δὲν ἔχει ἀκόμη τὰ προσόντα ἐκεῖνα τῆς τέχνης πού θὰ τὴν ἀναδείξουν—ὅταν τ' ἀποκτήσῃ—εἰς πρώτης τάξεως ὑψίστων. Μᾶς ἤλθε ἔπειτα ὁ γνωστός καὶ ἀγαπητὸς σὺς Ἀθηναίους πιανίστας Ρουμπινστάιν ὅστις εἰς τὰ ρεσιτάλ του ἐφάνη ἐξελισσόμενος πρὸς μουσικωτέραν καὶ πλέον ἐσωτερικὴν ἁρμονίαν, ἡ ὁποία κάπως λείπει ἀπὸ τὸ ἄλλως συναρπαστικὸν παιξισμόν του. Ἀλλ' ἐκεῖνος ὅστις ὑπῆρξε ἡ μεγαλειτέρα μουσικὴ ἀπόλαυσις ἦτο ἀναντιρρήτως ὁ γίγας τοῦ βιολιῦ Adolf Busch τοῦ ὁποῖου ἡ ἐκτέλεσις ἐντὸς μιᾶς συναυλίας τῶν τριῶν κονσέρτων Μπάχ, Μπετόβεν, Μπραμς θὶ μᾶς παραμείνῃ ἀλησμόνητος, ὑπῆρξαν βεβαίως καὶ οἱ γρινιαρῆδες πού εὐρίσκον ὅτι δὲν ἔπρεπε μία συναυλία ν' ἀφιερώνεται ἐξ ὁλοκλήρου εἰς ἓνα σολίσταν—σὰν νὰ τὸν εἶχαμε ὅποτε θέλαμε εἰς τὴν διάθεσίν μας—ἀλλ' ὁμοφώνως ὅλοι οἱ κριτικοὶ ἔγραψαν μὲ τὸν μεγαλῆτερον ἐνθουσιασμόν διὰ τὸ ὑπέροχον καλλιτεχνικὸν παιξισμόν, διὰ τὸν θαυμάσιον πλούσιον ἦχον τοῦ διὰ τὴν κλασσικὴν του γραμμῆν.

Ὁμολογῶ ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν τριῶν κονσέρτων μοῦ ἐφάνη μία ἀληθὴς μυσταγωγία μᾶλλον, καθ' ὅσον καὶ ἡ ὀρχήστρα ὑπὸ τὸν κ. Οἰκονομίδην συνέδεσε μὲ ἀληθῆ στοργὴν καὶ εὐλάβειαν, ἀλλὰ κυρίως καὶ ἀνυπέρβλητος καὶ μοναδικὴ θὰ παραμείνῃ ἡ ἐκτέλεσις τῶν συνθέσεων τοῦ Μπάχ, ὅχι μόνον τοῦ κονσέρτου ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πού ἐξετέλεσε εἰς τὰ ρεσιτάλ του. Δυστυχῶς οἱ Ἀθηναῖοι παρέμειναν ψυχροὶ καὶ ἀδιάφοροι ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου, τὸν ὁποῖον ἐπερίμεναν φαίνεται «ὀλίγον καλῆτερον» ὅπως εἶπε κάποτε ἓνας νεαρός Ἕλληνας ἐξ Ἀγγλίας διὰ τὸν Παρθενῶνα (γεγονὸς ἱστορικόν).

Ἐπίσης ἐξαιρετικῶς καλλιτεχνικὴ ἦτο αἱ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ῥώσου μουσικοῦ Ντομπρόβεν συναυλίαι τῆς ὀρχήστρας. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Θάνατος καὶ ἐξαύλωσης τοῦ Ριχάρδου Στράους ὑπῆρξε μεγαλειώδης, συναρπαστικὴ καὶ ἐξαυλώσασα καὶ τὸ πυκνὸν ἀκροατήριον τὸ ὁποῖον συνήλθε μόνον διὰ νὰ ἐκστᾷ εἰς ἀμέτρητα χειροκροτήματα.

Δὲν ἤμπορῶ νὰ μὴ ἀναφέρω τοὺς πρὸ ὀλίγου καιροῦ διελθόντας ἀπὸ τὴν πόλιν μας γερμανοὺς μουσικοὺς τοὺς ὁποῖους εἶχε προσκαλέσει ὁ ἑλληνογερμανικὸς σύνδεσμος καὶ οἱ ὁποῖοι ἐπὶ παλαιῶν ὀργάνων ἔπαιζαν, εἰς τὴν αἴθυσαν τοῦ Παρθενοῦ. πα-

λαιὰ γερμανικὰ κομμάτια τοῦ μεσαίωνα καὶ μέχρι τοῦ 16ου αἰῶνος. Μία μουσικὴ ἀπλὴ, χαριτωμένη, ἀφελὴς ὅπως εἶνε πάντοτε ἡ λαϊκὴ μουσικὴ

Ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας καλλιτέχνους ἤκουσα τὴν Δα Κουρούκλη εἰς μίαν συμφωνικὴν συναυλίαν καὶ ἦτο ὅπως πάντοτε μουσικωτάτη ἂν καὶ τὸ κομμάτι τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐκλέξει δὲν ἦτο ἀπ' ἐκεῖνα πού συντελοῦν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ καλλιτέχνου.

Εἰς ἄλλην συμφωνικὴν συναυλίαν μὲ ἔργα ἀποκλειστικῶς Μπετόβεν ἐνεφανίσθη ὁ κ. Φαραντάτος ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε τὸ καλλίτερον μέρος τῆς συναυλίας ἐκείνης. Ἀλλ' ἐκεῖ ὅπου ὁ διακεκριμένος πιανίστας ἐφάνερσε ὅλα τὰ ἐξαιρετικὰ προσόντα του ἦτο τὸ ρεσιτάλ του. Ἐνα βαρὺ πρόγραμμα μὲ τὴν Φαντασίαν τοῦ Μπάχ, μίαν σονάταν τοῦ Σούμπερτ καὶ τὴν Κραϊσλεριάναν καὶ μίαν σονάταν τοῦ Σούμαν ἡκούσθη μολαταῦτα μὲ κατάνυξιν ἀπὸ τοὺς ἀκροατὰς τοῦ οἱ ὁποῖοι εἰς τὸ τέλος τὸν ἠνάγκασαν νὰ παῖξῃ δύο ἀκόμη κομμάτια.

Πολὺ ἐνδιαφέρουσιν εἶνε ἐξ ἄλλου αἱ μουσικαὶ ἀκροάσεις: τὰς ὁποίας κάθε Παρασκευὴν δίδει ἡ Κα Σπανδωνίδου εἰς τὴν ὥραν τῆς αἴθουσας τῆς ὁδοῦ Ἀμαλίας καὶ θὰ ἔπρεπε περισσώτερος κόσμος νὰ τὰς παρακολουθῇ καὶ ἰδίως ἡ σπουδάζουσα νεολαία. Μία εἰσήγησις σύντομος καὶ σαφὴς πρὶν ἀπὸ κάθε ἐκτέλεσιν κατατοπίζει τοὺς ἀκροατὰς καὶ τοὺς κάμνει νὰ ἀκούουν καὶ τὰ πλέον δυσνόητα ὅπως καὶ ὠρισμένας συνθέσεις τοῦ Προκόφιεφ καὶ τοῦ Σκριάπιν. Ἡ κ. Σπανδωνίδου μᾶς ἠρμήνευσε μὲ πολλὴν μεταδοτικὴτητα ὁλόκληρον πρόγραμμα Ρωσικῆς μουσικῆς, παλαιᾶς μουσικῆς, καὶ τὰς περιφημοὺς Παραλλαγὰς τοῦ Μπάχ-Goldberg αἱ ὁποῖαι διὰ πρώτην φορὰν ἐξετελέσθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ σπανιώτατα ἐκτελοῦνται καὶ εἰς τὰ μουσικὰ ἀκόμη κέντρα τῆς Εὐρώπης. Μὲ ἐξαιρετικὸν ρυθμὸν καὶ ἀκριβείαν ἡ εὐσυνειδητὸς καλλιτέχνης ἀπέδωκε ὅλας τὰς ἀπείρους ἀποχρώσεις αἱ ὁποῖαι ἐνυπάρχουν εἰς τὰ μικρὰ αὐτὰ ἀριστουργήματα τοῦ Μπάχ. Αἱ ἐκτελέσεις αὐταὶ θὰ συνεχισθοῦν μέχρι τοῦ Μαρτίου.

Μ. Τ. Μ.

ΤΑΤΙΑΝΑΣ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΕΜΕΙΝΑΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΡΙΖΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΤΡΕΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΣΤΟΥ ΒΑΥΕΡ

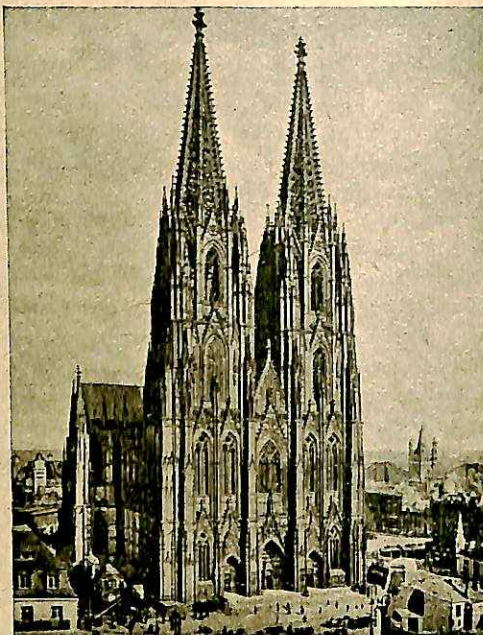
Μέσα στην άπειρία των έορτών και προσκλήσεων που προσέφερε κατά το Όλυμπιακόν έτος ή Γερμανία, ή πρόσκλησις των μεγάλων έπιστημονικών έργοστασίων του Bayer προς ιατρούς και φαρμακοποιούς όλων των έθνών ήτο χειρονομία ευγενής δσον και χρήσιμη. Έδόθη ή ευκαιρία σέ πολλούς έπιστήμονας νάρθουν σέ στενή γνωριμία με τις ύποδειγματικές αύτές εγκαταστάσεις, νά θαυμάσουν ένα από τά κολοσσιαία φαρμακευτικά και γρωματοουργικά εργοστάσια της ύψηλίου, και νά άντιληφθούν τόν άνωτερο άνθρωπισμό, με τόν όποιον ή Διεύθυνσις Bayer εξασφαλίζει σέ χιλιάδας εργατών της την ύγιεινή εγκατάστασιν, την ιατρικήν και κοινωνικήν περίθαλψιν, την ψυχαγωγίαν και μόρφωσιν. Η τρίτημερη φιλιξενία του Bayer ήτο ακόμη ένα δείγμα της ευγενείας και των λεπτομερειών φροντίδων που χαρακτηρίζουν τόν γερμανικόν λαόν.

Τους καλεσμένους ιατρούς και φαρμακοποιούς παρέλαβον από τó Βερολίνο ειδικοί πολυτελείς συρμοί, όλοστέλιστοι με άνθη και διεθνείς σημαίες και τους μετέφεραν μαζί με τας οικογενείας τους στην Κολωνία στην παραρτήσιο πόλι με τις παλεές παραδόσεις, τόν ύπεροχο καθεδρικό ναό, και με την σύγχρονη άκμάζουσα βιομηχανία. Στο κοντινόν προάστειο της Κολωνίας τó Leverkusen εύρίσκονται αι εγκαταστάσεις Bayer ό προσρισμός του ταξειδίου.

Κατά την όκτάωρη διαδρομή, ευγενέστατοι ξεναγοί, υπάλληλοι όλοι των εργοστασίων Bayer δέν παρέλειψαν σέ κάθε στιγμή νά μάς προσφέρουν την πιο θερμή, την πιο φιλική και εγκάρδια φιλοξενία.

Μέσα από τόν ήλιγγον των χιλιόμετρων περνούν φευγαλαία πότε του Πότσαντα ή βιργλική όμορφία, πότε κάστρα μεσαιωνικά έρειπωμένα, βαρείες ρωμανικές καμπάνες, και άέρινες γοθικές ύψώνονται στο ώχρό γαλάζιο του γερμανικού ούρανού, βουνά δασοσκεπή και λειβάδια όλοπράσινα, όλα περνούν με γοργότατο ρυθμό μπρός άπ' τά μάτια, και τέλος προς τó βράδυ μέσ' την έξαύλωσι του δειλινού, διακρίνεται μακρυά τó υποβλητικό ίχνογράφημα των πύργων του καθεδρικού ναού της Κολωνίας. Περνώντας από την μεγαλοπρεπή γέφυραν Χόνενζολλερν, φθάνομεν στο κεντρικό σταθμό. Έχει κοντά τó Ξενοδοχείον «Έξέλιουρ» επιβλητικό σαν άνάκτορο προσφέρει στους φιλοξενουμένους τας άνέσεις του συγχρόνου πολιτισμού.

Τό βράδυ έδόθη έπίσημο γεύμα σέ κέντρο δίπλα στις όχθες του Ρήνου. Ωμορφες νέες, κόρες γαιοκτημόνων με τά γραφικά κοστούμια του τόπου των, και στολισμένα τά όλόχρυσά τους μαλλιά, κερνούσαν τά

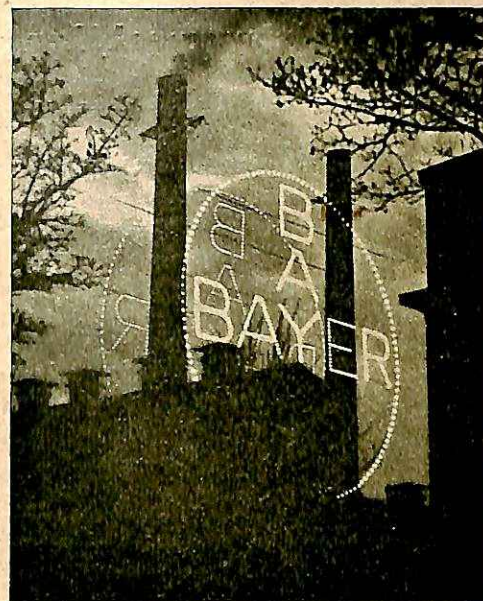

Η περίφημη Μητρόπολις της Κολωνίας.

ξακουσμένα κρασιά του Ρήνου. Η πόλις με φωταγωγημένα τά παλαιά θαυμαστά της κτίρια, παίρνει μιá παραινθένια όμορφία. Πυροτεχνήματα σκορπίζουν την στιγμιαία χαρούμενη νότα τους μέσ' τη γενική εύθυμία, και καλλιτέχναι εκλεκτοί προσθέτουν την τέχνη τους στην έορταστική άτμόσφαιρα.

Τό άλλο πρωινό άφιερωμένο στην έπίσκεψιν των εργοστασίων Bayer, είναι γεμάτο από ενδιαφέρον για τους έπιστήμονας. Αυτοκίνητα μεταφέρουν τους ξένους στο Leverkusen, στο βιομηχανικόν αλλά και συγχρόνως όλοπράσινο προάστειον της Κολωνίας, κατειλημμένον σχεδόν όλόκληρον από τις εγκαταστάσεις Bayer. Η συνένωσις μεγάλων βιομηχανικών έταιρειών χρωματογραφίας και άργότερον φαρμακευτικής άπετέλεσαν τη σημερινή βιομηχανική έταιρεία Bayer. Θαυμαστά όργανα ωμένα και τοποθετημένα οι εγκαταστάσεις της αρχίζουν από τις όχθες του Ρήνου με εργοστάσια όπου έπεξεργάζονται οι πρώτες άνόργανες ύλες, που έχουν μεταφερθή διά του ποταμού, και τελειώνουν στο αντίθετον άκρο, μπρός στο σιδηροδρομικό σταθμό, με άποθήκες που συγκεντρώνουν τά συσκευασμένα πλέον προϊόντα.

Κολοσσιαία είναι τά εργαστήρια των άν.ργάνων ύλων. Τά χημικά τους προϊόντα τροφοδοτούν τó χρωματοουργικό τμήμα, τó φαρμακευτικό, ιδιαίτερο τμήμα κατασκευής πλακών γραμμοφώνου «Agfa», και ισοτιούτον βιολογικόν. Άνάμεσα από δύο ύψηλές κοπνιτόχους, είναι τοποθετημένος ό Σταυρός Bayer, τó σήμα του εργοστασίου. Με ύπερηφάνειαν μάς πληροφοροφούν ότι είναι ή μεγαλειότερα ορελάμα του Κόσμου, όρατή από χιλιόμετρων άπόστασιν.

Ο φωτεινός Σταυρός του Bayer.

Είς την εύρείαν κεντρικήν λεωφόρον εύρίσκεται τó κτίριον της Διοικήσεως, επιβλητικό έξωτερικώς, θυμίζει στο έσωτερικό, με την μαρμαρίνη επένδυσιν, άρχαίον άνάκτορον, στην είσοδον είναι ή προτομή του άποθανόντος Dr. Duisberg που υπήρξε ή ψυχή και ό μεγαλοφυής όργανωτής της έταιρείας Bayer. Ο υίός του βοηθούμενος από άνωτέρους υπαλλήλους μάς καθοδηγεί ευγενέστατα μεσ' τόν λαβύρινθον των διαφόρων κτιρίων.

Είς τó φαρμακευτικόν τμήμα όλα έκτελούνται με μηχανές. Άνθρώπινο χέρι δέν έρχεται ποτέ σέ άμεση έπαφή με τά φάρμακα. Εργάτριαι άπαστρέπτουσαι από καθαριότητα δέν κάμνουν τίποτα άλλο παρ' νά ρυθμίζουν τις μηχανές και νά ταξινομήν με τά γαντοφορεμένα χέρια τους τά μηχανικώς συσκευαζόμενα φαρμακευτικά προϊόντα. Σέ άλλες ύάλινες όρημητικές κλεισμένες αίθουσες, έπιστήμονες με μάσκες ιατρικές για νά μη μολύνουν με την όναπνοή τους την άτμόσφαιραν, έκτελούν έργα βοθυτέρας εύθύνης.

Μαζύ με τόν γοργόν ρυθμόν των μηχανών άντηχούν και τά τραγούδια των εργατών. Όλοι έχουν την όψιν του καλοζωημένου άνθρώπου, και όλοι εύρίσκουν την δίκαια άνταμοιβή των κόπων των. Τό εργατικόν ζήτημα είναι βαθύτατα μελετημένον και θαυμαστά προοδευμένον. Έκτός των κοινωνικών άσφαλίσεων και της ιατρικής και νοσοκομειακής περιόλψης, ή Διεύθυνσις Bayer κατώρθωσε νά εξασφαλίσω στους εργάτες και τούς υπαλλήλους της την άνετη και ύγιεινή κατοικία, ιδρύματα όπου ή μητρότης εύρίσκει κάθε είδους προστασία: τμήμα όρθοπεδικόν και άλλο τεχνικής ήλιοθεραπείας, «Πισίν» ύπαιθρία μεγάλη και πολυτελής. Θέατρον 1.200 θέσεων όπου συχνά δίδονται θεατρικές παραστάσεις και συναυλίας,

βιβλιοθήκη πλουσιότατη καθώς έπίσης και όργανωσις ταξειδίων για την έποχήν των διακοπών. Βαθύτατος άνθρωπισμός άπέναντι της εργαζόμενης τάξεως βασιλεύει, ό όποιος τιμά όχι μόνον την έταιρείαν Bayer, αλλά και όλόκληρον τó Γερμανικόν Έθνος.

Μετά τριώρον έπίσκεψιν των εργοστασίων, ποταμόπλοια έορταστικά στολισμένα παρέλαβον τους ξένους για ένα περίπατον στον Ρήνον, στο ποτάμι με την άσύγκριτον εύμορφίαν. Ο πολυταξειδευμένος σοφός Humboldt βάζει τόν Ρήνον άνάμεσα στα έπτά θαύματα του κόσμου. Είναι μία παναρχαία όδός των Εύρωπαίων λαών, τó ποτάμι που γεμίζει με τούς θρύλους του την γερμανικήν φιλολογίαν. Κυλάει μέσα στην βαθειά και πλατειά κοίτην του, και τά θολά νερά του παίρνουν με τó φώς του Ηλίου χρυσαφένια άνταύγια. Είναι ό θρυλικός χρυσός του Ρήνου, αλλά χρυσάφι άληθινόν είναι αι εύφορώτατες όχθες του. Μιά άρμονία πράσινου που την διακόπτουν κάστρα πυργωτά, ύπερήφανα έρείπια σβυσμένων ήρωικών έποχών, πιο κάτω ή ειδυλλιακή Bonn, ή πατρίς του Μπετόβεν, ή αιωνία νοσταλγία του, και μακρότερα τά «Έπτά Βουνά» παίρνουν μέσα εις τó δειλινόν άπαλότερες άποχρώσεις. Η μουσική παίζει και όλοι μαζί, Γερμανοί, Κινέζοι, Άνατολίται, Εύρωπαίοι, Άμερικανοί, Τάπωνες και Γιαβανέζοι, όλοι τραγουδούν τά τραγούδια του Ρήνου και χορεύουν. Τό θαυμαστό κρασι τó κερνούν πάλιν αι κοπέλλες του Ρήνου, και άνάμεσα σέ όλες εύρροφώτερη ή Mariechen, ή ξανθή λυγρή κοπέλλα με τó φωτεινό γαλανό βλέμμα.

Η τρίτη ήμέρα για όσους ήθελον άφιερωθή στην έπίσκεψιν της Κολωνίας. Η πόλις αυτή που ήρχισε τη ζωή της άπ' την έποχήν των ρωμαϊκών χρόνων του Άγρίππα, και κλείνει μέσα στη δισχιλία ιστορίαν της άπείρους άναμνήσεις, ζητά πολύ περισσότερα από τó λαχανιασμένο τρέξιμο του βιαστικού τουρίστα, έν τούτοις και μέσα στο δλιγόχρονο αυτό πέραςμα μένουν άνεξίτηλα χαραγμένα μέσα στην άνάμνησιν ή γοθική μεγαλοπρέπεια του καθεδρικού Ναού, ή υποβλητική ήρεμία του ρωμαϊκού Ναού των Άποστόλων και μέσα εις αυτόν ό τάφος της Θεοφανούς της βυζαντινής κόρης και συζύγου του γερμανού αυτοκράτορα Όθωνος Β', έχει ιδιαίτεραν σημασίαν δι' ή μάς τους Έλληνες. Γραφικώτατες είναι οι μεσαιωνικές συνοικίες, και γενικώς κάτι τó άνοικτόκαρδον και εύθυμον είναι άπλωμένον εις την άτμόσφαιραν της Κολωνίας. Είναι ή πόλις του γλειτιού και κατά την έποχήν της άποκρησής τó όνομαστό καρναβάλι της συγκεντρώνει ξένους, από όλον τόν Κόσμον.

Οί ώρες έκύλισαν εύθυμα και γοργά. Οί κλινάμαξες των βραδυνών συρμών είναι έτοιμες διά τους έπιστρέφοντας ξένους που φεύγουν συναποκομίζοντες την άνάμνησιν μιās πόλεως από τις ώραιότερες της γης, μιās μεγάλης και ύποδειγματικής Έταιρείας και μιās φιλοξενίας εγκάρδιας που θα παραμένη πάντα χαραγμένη στην μνήμη και στην καρδιά μας.

Κ. Ι. Κ.

Ωραία και συγκινητική έορτή στο Σπίτι του Κοριτσιού

Στη μεγάλη αίθουσα του Σπιτιού του Κοριτσιού άσφυκτικώς γεμάτη από έκλεκτο κόσμο, έγινε η Πρωτοχρονιάτικη έορτή των παιδιών του ιδρύματος και το μοίρασμα των δώρων από τις Κυρίες του Διοικ. Συμβουλίου. Το πρόγραμμα της έορτης αποτελούνταν από άπαγγελίες, χορό και τραγούδι, και το έφιλοτέχνησεν η τρόφιμη του Σπιτιού του Κοριτσιού και καλλιτέχνις της άπαγγελίας Φρόσω Κοκόλα που θά ένθυμηται το φίλόμουσο κοινό, από τον θρίαμβό της εις την «Ερηφύλην» του Χορτάση, που άνέβασε η Δαϊκή Σκηνή εις τα Όλύμπια υπό την Διεύθυνσιν των κ. κ. Δ. Ν. Διβάρη και Κούν. Η Δις Κοκόλα έκτός από την ώραϊαν της άπαγγελίαν έχει και ώραιότητα φωνήν κοντράλτο. Έτραγούδησε τον «Λαγόν» του Χωραφά, το «Ρημαγμένο Παρεκκλησί» του ίδιου, με την χορωδίαν από παιδιά του ιδρύματος που ένγύμνασε έκείνη η ίδια, το «Παραμύθι της Νεράιδας», Παντρεύουν την άγάπη μου» του Λάβδα, άπήγγειλε την «Πατρίδα» του Πολέμη, παίχθηκε η χαριτωμένη κωμωδία της Άντιγόνης Μεταξά «Παρά λίγο Βασιλέας», από παιδιά του ιδρύματος και χορευθήκαν διάφοροι χοροί Κερκυραϊκός, Νησιώτικος, Πεντοζάλι. Αί μαθήτριάι Αϊκ. Παρθένιου και Σταυρούλα Χατζηστυλιανού, άπήγγειλαν «Στο Χρόνο» της Άθ. Ταρσούλη και το «Μισεμό» της κ. Νίκης Πέριδικα... Όλα τα κορίτσα έψαλλαν σέ χορωδία τον άποχαιρετισμό του Χρόνου και τον Έθνικόν Ύμνο. Η μικρούλα Μαργ. Τζιγιάνη κατεχειροκροτήθη εις το πιάνο. Ο Άης Βασιλης με το καλάθι του γεμάτο δώρα, που έμοιράστηκαν σέ όλα γενικά τα παιδιά του Σπιτιού έψαλλε τα Πρωτοχρονιάτικα Κάλλαντα. Από την ιματιοθήκην των Μαθητών που ίδρυσε τελευταία ο Κος Κορυζής — Υπουργός της Προνοίας — η Κα Κάιρη πρόεδρος του Σωματείου αυτού έδωσε στις πτωχότερες ύφασμα ζεστό για έπανοφόρια. Όσοι ξένοι παρευρέθηκαν στην ώραία αυτή έορτή, εύχαριστήθηκαν υπερβολικά, και συγχάρηκαν τις Κυρίες του Διοικητικού Συμβουλίου για το Σπίτι του Κοριτσιού, και την εύεργετικήν άποστολή του.

ΕΛ. ΣΙΦΝΑΙΟΥ

Με λίγα λόγια

Δέν ξέρουμε τί ζητά η δικαιοσύνη, μά ούτε και θά τό ξέρουμεν έφ' όσον δέν συμβουλευθούμε τη γυναίκα.

Γιά νά εκτιμήσης όσον πρέπει εκείνα που έχεις, φαντάσου για μία στιγμή ότι τά έχασες.

(Τουρκική παροιμία)

Τό νέον σχολείον κωφαλάων

Τήν 13ην Δεκεμβρίου 1936, ο ύπουργός της Κρατ. Υγιεινής και Άντιλήψεως κ. Κορυζής κατέθεσε τον θεμέλιον λίθον του νέου σχολείου, το όποϊον κτίζεται από τον Έθνικόν Οίκον Κωφαλάων εις τό ίδιο κτητον γήπεδον του, παρά τους Άμπελοκήπους.

Είς τό νέον κτήριον θά έγκατασταθῇ τό σχολείον που λειτουργεί από του 1932 εις ένα μικρόν προσφυγικόν οίκισκον, εις την Καλλιθέαν. Οί μαθηταί του είναι τώρα μόλις 30, τό νέον όμως σχολείον θά δύναται νά στεγάσῃ περί τους 100. Θά έχη ευρύχωρα δωμάτια παραδόσεων, εργαστήρια και γυμναστήριον, και θά έφοδιασθῇ με πολλά σύγχρονα όργανα διδασκαλίας κωφαλάων.

Ο Έθνικός Οίκος Κωφαλάων είναι ήμικρατικός ίδρυμα, το όποϊον λειτουργεί με την συνεργασίαν του Άμερικανικοῦ Ίδρύματος Έγγυς Άνατολής από τό όποϊον και ιδρύθη. Με τό ίδρυμα αυτό πρόκειται συντόμως νά συγχωνευθῇ ένα κληροδότημα του μακαρίτου Χαράλάμους Σπηλιωπούλου με ίδιον σκοπόν, και οὔτω τό νέον σχολείον θά έχει περιουσίαν άρκετήν δια νά άνταποκριθῇ εις τον σπουδαιότατον σκοπόν του.

Καταθέτων τον θεμέλιον λίθον, ο Υπουργός κ. Κορυζής, όστις ένδιεφέρθη ιδιαίτέρως δια τό έργον αυτό, έξεφώνησεν έμπνευσμένον λόγον, τονίσας την μεγάλην χρησιμότητα ενός εκπαιδευτικοῦ ιδρύματος δια κωφαλάα παιδιά, τά όποια με τά μέσα της έπιστήμης, άποδίδονται εις την κοινωνίαν ως σχεδόν θεραπευμένα από την φοβεράν άναπηρίαν των και γίνονται ικανά νά εργασθουν και νά κερδίσουν τό ψωμί των.

Αί έξ διάσημες γυναίκες του κόσμου

Ένα ψήφισμα που έγινε στην Άμερικη έπ' ευκαιρία του συνεδρίου των έπαγγελματιών γυναικών έφερε κατά την κάτωθι σειρά τις εξής έξ γυναίκες ως τις πιο διάσημες του κόσμου:

Φράνσες Πέρικινς, ύπουργόν της Έργασίας στις Ην. Πολιτείες.

Άλεξάνδραν Κολλοντάι, πρέσβειρα της Ρωσίας στη Σουηδία.

Ειρήνην Ζολιό - Κιουρί, ύφυπουργόν έπιστημονικών έρευνών της Γαλλίας.

Άμν Τζώνσον Μόλισον, Άγγλιδα άεροπόρον.

Σέλιμα Λάγκερλεφ, Σουηδήν συγγραφέα τιμηθείσα δια του βραβείου Νόμπελ.

Έλεωνόραν Ρούσβελτ, καθηγήτρια, συγγραφέα, πρωτεργάτρια στη κοινωνική πρόνοια και σύζυγον του Προέδρου των Ην. Πολιτειών.

Ο γυναικείος άθλητισμός

Το ρεκόρ

Τον περασμένο μήνα δόθηκε στον Παρνασσό μια διάλεξη από την έκλεκτη φιλάθλο και καθηγήτρια της Ρυθμικής γυμναστικής κ. Π. Ματέυ για τους Όλιμπιακούς άγώνες και τη γυναίκα. Θά θέλαμε έδώ νά συζητήσουμε τό σημείο της διαλέξεως που διαφωνούμε: τον πόλεμο του ρεκόρ, διαφωνούμε γιατί πιστεύουμε στ' άποτελέσματα του ρεκόρ και γιατί νομίζουμε πως έγινε λόγος έδώ στην Ελλάδα λιγάκι άκαιρα γιατί μόλις τώρα άρχίζει κάποια αγωνιστική γυναικεία προσπάθεια και θάπρεπε έμεις τουλάχιστον οί γυναίκες νά την ύποστηρίξουμε με κάθε τρόπο.

Βέβαια η κ. Ματέυ είναι υπέρ του γυναικείου άθλητισμού αλλά κατά του ρεκόρ. Έμεις νομίζουμε πως τό ρεκόρ είναι άπαραίτητο για την πρόοδο και εξέλιξη του άθλητισμού έν γενεί. Χωρίς άγώνα, συναγωνισμό και κάποιο μέτρο κρίσεως της άποδόσεως του καθενός, δύσκολα μπορεί νά πάη μπροστά διηγήποτε. Η προσπάθεια για άπερπήδηση ενός ώρισμένου όριου δίνει ώθηση στην έξεύρεση κάποιας καινούριας τακτικής, τεχνικής ή άσκήσεως προς όφελος πάντα του άθλητου και του ρεκόρ. Ύστερα ο ίδιος ο άθλητής αισθάνεται την άνάγκη νά δῇ τί απέδωσε, που ύστέρησε και γιατί ύστέρησε. Αυτό πάλι θά του τό δώση τό ρεκόρ. Ο άγωνιστής τό θέλει τό ρεκόρ γιατί έχοντας το για όριο τείνει τις προσπάθειές του και προοδεύει.

Είναι και τό ρεκόρ ένα είδος στατιστικής όπου ύπάρχει όπου μπορεί νά ύπάρξη, γιατί οί αριθμοί μιλούν πάντα πολύ πιο εύγλωττα από κάθε άλλο τι και είμαι βέβαιη πως άν ήταν δυνατό νά ύπάρχουν ρεκόρ σέ κάθε έκδήλωση της ζωής του ανθρώπου δέν θά παραλείπονταν.

Ύπάρχει μία άλλη παρεξηγημένη αντίληψη ότι όταν κανείς προσπαθεί για κατάρριψη ρεκόρ γυμνάζει τό σώμα μονομερώς. Είμαι εις θέσιν νά ξέρω καλά πως αυτό είν' άβάσιμο γιατί όταν ο άθλητής έτοιμάζεται, προπονείται πριν μήνες για ένα μεγάλο άγώνα, αυτή η προπόνησις σκοπόν έχει νά του γυμνάσῃ όλο τό σώμα, νά τό κάνη έλαστικό, δυνατό και κατάλληλο για τον άγώνα αυτό και όμολογούμε πως ίσως νά είναι πιο γυμνασμένο ένα ώρισμένο μέρος του σώματος, άλλ' αυτό δέν θά πῇ πως τάλλα είν' άγύμναστα κι' ούτε χρειάζεται ύπερένταση δυνάμεων τόση ώστε νά εξασθενήσῃ ο οργανισμός όπως πολλοί νομίζουν. Για την κατάρριψη του ρεκόρ γυμνάζεται κανείς έλεύθερο, άρμονικά και μεθοδικά όπως για κάθε άλλο σκοπό, μόνο που ίσως πιο εύχάριστα γιατί άκριβώς ύπάρχει ένας σκοπός για όσους θέλουν νά πάρουν τό ρεκόρ ως σκοπό ή ως μέσο προς πραγματοποίηση του άλλου σκοπού του άθλητισμού.

Όσο για τη γυναίκα, τό ρεκόρ χρειάζεται όπως και στον άνδρα, φτάνει νά μή γίνεται κατάχρηση δυ-

νάμεων. Η άρμονία του σώματος δέν χαλά, ούτε η γυναικεία χάρις. Ίσως μάλιστα ο άθλητισμός νά βοηθά στην άνάπτυξη των δύο αυτών άρετών.

Φέρνω άθελά μου, μπροστά μ υ τις έκατοντάδες των κοριτσιών που έλαβαν μέρος στους Όλυμπιακούς άγώνες και τις βλέπω όλες γεμάτες δροσιά, χάρη, ώμορφία, άρμονικότητα. Ο άθλητισμός έκανε τό καλό του. Ύπήρχαν βέβαια και εξαιρέσεις και είδαμε κορίτσια άνδροποιημένα, μ' αυτό ήταν τόσο λιγοστό που ούτε λογαριάζονται, άλλωστε σέ 600—700 κορίτσια θά βρεθούν και μερικά που η φύσις τάκανε άχαρα και άνδρική. Οί Γερμανίδες άθλήτριες π. χ. ήταν και άνδρογυναίκες και τέτοιες είναι κι' όλες σχεδόν οί συνηθισμένες Γερμανίδες. Τί φταίει ο άθλητισμός ή τό ρεκόρ έδώ; Η φύσις δύσκολα αλλάζει. Η γυναίκα μένει γυναίκα μ' όλο τον άθλητισμό κι' όλα τά ρεκόρ, όταν θέλη, κι' όταν δέν θέλη δέν χρειάζεται τίποτα για νά τη βοηθήσῃ νά τό έπιτύχη φτάνει πάντα η φύσις νά την έχη κάνει τέτοια.

Η άνάγκη γυμναστηρίου γυναικών.

Ο άθλητισμός μας άδρανεϊ και άδρσνεϊ για ένα λόγο γελοίο, για έλλειψη γυμναστηρίου. Ύπάρχει ύλικό, ύπάρχει διάθεση και όμως ένα γυμναστήριο για νά γυμνάζονται άποκλειστικώς τά κορίτσια δέν γίνεται, ένα γυμναστήριο που θά ένεθάρρυνε την προσπάθεια για την διάδοση του γυναικείου άθλητισμού δέν ύπάρχει. Ένα γυμναστήριο γυναικείο που νά τραβήξῃ τό κάθε κορίτσι, νά τό κάνη ν' αγαπήσῃ τό ύπαιθρο, την άσκηση, τό παιγνίδι, την κίνηση, δέν χορηγείται. Έλπίζουμε στο σημερινό κράτος που έχει σκοπό του την όργάνωση της νεολαίας και περιμένουμε από τον φιλάθλο ύπουργό της παιδείας νά τείνῃ τις προσπάθειές του σ' αυτό τό σημείο. Θέλετε γεράς μητέρες, θέλετε γερά παιδιά, κάνετε γυμναστήρια νά γυμναστούν τά σημερινά κορίτσια. Έτσι μόνο θά τάχετε αυτά κι' έτσι μόνο θά μάθῃ η σημερινή Έλληνίδα ν' αγαπή τό σπόρ και τό ύπαιθρο, την ύγεια και τη χαρά της σημερινής νεολαίας.

ΔΟΜΝΙΤΣΑ Ν. ΛΑΝΙΤΟΥ

Ωφέλιμοι Γνώσεις

Η γεύσις του βουτύρου που έχει κάπως ταγγέψει διορθώνεται εάν τό ζυμάσωμεν 1-2 φορές με δροσερό νερό, και την τρίτην φορά με λίγο φρέσκο γάλα, προσθέτοντας και λίγο άλάτι.

Δένε πως οί λαδιές στα χαλιά καθαρίζονται με πριονίδια διαποτισμένα με βενζίνη.

Τό νοθευμένο ξύδι διακρίνεται από τό γνήσιο εάν χύσωμε λίγο σέ σκόνη κιμωλίας. Εάν η κιμωλία τό απορροφά, δέν είναι νοθευμένο.

Την άσπρη πέτινη ζώνη σας μπορείτε νά πλύνετε σέ μία λεκάνη με έσέντσα του πετρελαίου (μακρὰ από τη φωτιά) και νά τη στεγνώσετε στον άέρα.

Στη Μακεδονική κωμόπολι Λαιμός, της επαρχίας Φλωρίνης, ιδρύθη υπό τη φωτισμένη προεδρεία της εκεί δημοδιδασκαλίας δος Διαμαντίδου «Ομιλος των Νεανίδων» που ως σκοπόν του έχει την διάδοσιν νοικοκυρικών, βρεφοκομικών κ. λ. γνώσεων και την εκμάθησιν διαφόρων ασμάτων και ελληνικών χορών. Συγχάριζομεν την δα Διαμαντίδου και τα κορίτσια του Λαιμού για την ώραία τους πρωτοβουλία κ' εύχόμεθα στον καινούριο «Ομιλο» πλήρη επιτυχία.

Το Μεξικό έστειλε στη Κοπεγχάγη ως διπλωματική αντιπροσώπο του μία γυναίκα, την Senorita Palma Guillen. Μετά την κ. Bryan Owen, πρέσβειρα ως γνωστόν, των Ην. Πολιτειών, είχε η δεύτερα γυναίκα που είχε στη Δανία μέλος του διπλωματικού σώματος.

Αι δημοτικοί εκλογαί που έγιναν τον παρελθόντα Νοέμβριο στην Αγγλία έφεραν στην Ουαλλία σε δεκατέσσαρες πόλεις γυναίκες δημάρχους. Η πόλις Sheffield μάλιστα εξέλεξε ως λόρδον δήμαρχον μία γυναίκα την κυρίαν Α. Λόγγτον.

Ο φεμινισμός προοδεύει στη Βραζιλία. Η κ. Βέρθα Λούις που ήταν η μόνη γυναίκα στην Επιτροπή για την Αναθεώρησι του Συντάγματος, έξελέγη τώρα ως πρώτη γυναίκα μέλος του κοινοβουλίου. Επίσης εξέλεξαν πολλές γυναίκες δήμαρχοι και δημοτικοί σύμβουλοι.

Το Πανεπιστήμιον της Μαγχεστρίας έχει δύο καθηγητριάς, την κ. Mildred Pope για τη γαλλική φιλολογία και την κ. M. Buttler για τη γερμανική.

Η Ακαδημία Αθηνών απένειμε το εκ 34000 δρ. Μαυρογένηον βραβείον άρετής εις την δα Αθηνάν Μεσολωρά, προϊσταμένην αδελφών του νοσοκομείου του Ερυθρού Σταυρού, διά τας πολλοπλάς προς την πατρίδα υπηρεσίας της.

Απέθανεν εις το Βερολίνον εις ηλικίαν 72 ετών ο αρχαιολόγος Θεόδωρος Βίγκαντ γνωστός και παρ' ημίν διά τας επιτυχείς ανασκαφάς εν Αθήναις και Σάμω. Το λαμπρότερον έργον του υπήρξεν η θαυμασία συναρμολόγησις και αναστήλωσις εν Βερολίνω του περιφήμου Ναού της Περγάμου, διά τον όποιον εκτίσθη ιδιαίτερον Μουσείον και τον όποιον έρχονται ν' αποθανιάσουν πλήθη ανθρώπων από τας διαφόρους χώρας της γης.

Στο Γερμανικό χωριό Νέτκοβ της Σιλεσίας η πυροσβεστική υπηρεσία αποτελείται αποκλειστικώς από γυναίκες, που κάνουν φαίνεται περίφημα τη δουλειά τους.

Εις την ΣΤ' εκθεσιν του Βιβλίου που διωργανώθη και φέτος από την Εταιρεία Φιλοτέχνων έβραβεύθησαν δι' ειδικού βραβείου Τα 8 Αυρικά Πουί-

ματα της δεσπ. Πολυχρονιάδου. Πρώτα βραβεία απένεμήθησαν εις τον κ. Ζ. Παπαντωνίου για τον «Βυζαντινόν Όρθρον» στον κ. Δημητράκον για τους «Ελγμούς», στον κ. Θαλ. Δεκκόν για την «Divina Comedia» και στον κ. Γερ. Λοβέρδον: «Dans le Sillage d'Hippocrate».

Παρουσία των Α. Β. Υ. των πριγκιπισσών Ειρήνης και Αικατερίνης έγένετο στο Δημ. Βρεφοκομείον η άπονομή των βραβείων εις τα υγιέστερα βρέφη και τας καλλιτέρας παιδοκόμους. Παρέστησαν οι ύπουργοι κ. κ. Κοτζιάς και Κορυζής, ο Δήμαρχος κ. Α. Πλυτς το Αδελφάτον του Βρεφοκομείου και το Ιατρικόν προσωπικόν.

Πρό των Πριγκιπισσών, αίνες μέγα ενδιαφέρον έδειξαν, παρήλασαν όλαι αι τροφοί με τα υγιέστατα βρέφη και ακολουθώς αι πριγκήπισσαι ένεχείρισαν εις τας παιδοκόμους με τα εύτραφέστερα βρέφη τα βραβεία.

Εν τέλει η ώραία έορτή κατέληξε με το κόψιμο της πηττας υπό του κ. Κοτζιά, παρουσία του Ιατρικού και λοιπού προσωπικού, οι όποιοι ηγήθησαν εις τον κ. Κ. Κοτζιάν, μακροήμερευσιν επ' αγαθόν του ιδρύματος.

Στο Βερολίνο ιδρύθησαν ξενοδοχεία για παιδιά, όπου οι γονείς που θέλουν να ταξειεύσουν χωρίς τέκνα τους, μπορούν να τ' αφήσουν, και όπου θα τα φροντίσουν κατά τον καλύτερον τρόπο. Δεκά είχε παιδιά κάθε ηλικίας από έντελως μωρά μέχρι δέκατριών ετών. Εϊδικό προσωπικό υπάρχει για να περιποιείται τον μικρόκοσμο αυτό.

Δεν ξερομεν όμως τί γίνεται αν τυχόν γονείς δεν ζητήσουν να ξαναπαράλάβουν τα παιδιά τους.

Υπό την προεδρίαν του πρυτάνεως του Πανεπιστημίου κ. Παπαμιχαήλ, συνήλθεν η έφορεία της Ιδρυθείσης τελευταίως Έλευθέρας Σχολής Κοινωνικής Προνοίας προς εκλογήν προεδρείου.

Αντιπρόεδρος της Σχολής εξέλεγη η κυρία Ι. Μεταξά, γενική γραμματεύς η κ. Λογοθετοπούλου ταμίας η κ. Μαγιάκου και γενική έφορος η κ. Α. Μελά. Κατά τα εγκαίνια, που έγιναν την 11 Ιανουαρίου και στα όποια παρευρέθη η Επίτιμος Πρόεδρος, η Α. Β. Υ. πριγκήπισσα Ειρήνη και πολλοί εκ των επισήμων, ώμίλησαν περί του κοινωνιφελούς σκοπού της Σχολής ο κ. Υπουργός της Προνοίας, ο Μακας, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως.

Από τους πιδ ξακουστούς χειρούργους οφθαλμιάτρους της Αγγλίας είχε η κ. Φ. Μάρτιν, καθηγήτρια του Βασιλικού Κολλεγίου στο Λονδίνο. Η κ. Μάρτιν είχε μητέρα τριών τέκνων.

132,000 εργάται και υπάλληλοι μιās Εταιρίας! Η γνωστή γερμανική εταιρία Σίμενς άπασχολεί σήμερον εις τα διάφορα εργοστάσια και γραφεία της, τόσον εις την Γερμανίαν όσον και εις το έξωτερικόν

όχι όλιγωτέρους από 132 χιλιάδας υπάλληλους και εργάτας. Επ' τη λήξει του έτους η Εταιρία διένειμε εις όλον το κατώτερον προσωπικόν της 10 εκατομμύρια μάρκων ως «συμμετοχήν εις τα κέρδη»!

Τα μέλη του Τμήματος Εργασίας του Ε. Σ. Ε. έκοψαν την πηττα με της μαθήτριες της Σχολής Αγραμμάτων Γυναικών που διατηρεί ως γνωστόν το τμήμα στα Πετράλωνα. Εκτός της πηττας που προσέφερεν ευγενώς η κ. Μ. Ροδοπούλου έδόθησαν εις κάθε μαθήτρια χρήσιμα δώρα. Η κ. Βέτα Πεζοπούλου έκαμε δύο πολύ νόστιμα, εύθυμα ποιήματα, τα όποια άπήγγειλαν οι μαθήτριες κ' έτσι απέφυγαν τα τραγικά και λυπητερά που συνήθως λέγονται σ' αυτές τις περιστάσεις. Στη Σχολή φοιτούν 56 μαθήτριες ως επί το πλείστον εργάτριες, που, αφού σχολάσουν το βράδυ από τη δουλειά τους, έρχονται στη Σχολή, όπου μανθάνουν άνάγνωσι, γραφή και τα λοιπά μαθήματα του δημοτικού Σχολείου.

Καινούριος χρόνος.

Χαρμόσυνα χτυπά η καμπάνα.
—Την άκουσες, γλυκειά μου μάννα;
Καινούργιος χρόνος άρχινά,
Όλα ο νοός μου τα ξεχνά,
τά μακρυνά, τα περασμένα...
Κι' όλοι οι καθυμOI, κι' όλες η λύπες.
—Έτσι μανούλα μου, δεν είπες;—
Θα σβύσουνε μπρός στη χαρά,
Που φέρνει η έλπίδα στα φτερά,
τά όλόχρυσά, τα μαγεμένα...
Χαρμόσυνα χτυπά η καμπάνα.
—Εύχέσου με, καλή μου μάννα—

Δεκέμβριος 1936

ΒΕΤΑ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

Κατά τον καινούριο δημοσιευθέντα νόμο περί Ραδιοφωνικής Υπηρεσίας αϊζάνονται τα μέλη του συμβουλίου ραδιοφωνίας κατά δύο, προστιθεμένου ενός αντιπροσώπου της Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων κ' ενός του Έθν. Συμβουλίου Έλληνίδων.

Όπως κάθε χρόνο ανιηλλάγησαν και φέτος επ' ευκαιρία του νέου έτους εύχητήρια μεταξύ του Ε. Σ. Ε. και των Έθν. Συμβουλίων της άλλοδαπης.

Η πέμπτη Συνέλευσις του Διεθνούς Σωματίου «Open Door» για την οικονομική χειραφέτησι των Εργαζομένων Γυναικών θα γίνη φέτος στο Σάλτσμπουργκ από 6—10 Ιουλίου.

Η ιδρυθείσα υπό του ύπουργείου Κρατικής Αντιλήψεως παρ' την Λεωφόρον Συγγρού «Φιλόξενος Στέγη της Γυναικός» ηρχισε λειτουργούσα. Εις αυτήν, κατά τον σχετικόν κανονισμόν, θα εύρίσκουν δωρεάν κλίνην 20 άπροσιάτευτοι γυναίκες, στερούμεναι στέγης. Εις τας στεγαζομένας εκεί θα παρέχεται έντελως δωρεάν δείπνον και πρωϊνόν ρόφημα. Αι περιθαλπόμεναι, αντί άλλης πληρωμής, θα παρέχουν καθ' εκάστην ήμέραν δύο ώρων πλεκτικήν εργασίαν υπέρ των άπόρων και όρφανών παιδιών.

Εις την καλλιτέχνιδα του κινηματογράφου Γκρέτα

Γκάρμπο άπενεμήθη υπό της Σουηδικής Κυβερνήσεως το άριστείον των γραμμάτων και τεχνών.

Ιδρύεται τάγμα Έλληνίδων καλογραιών. Έδημοσιεύθη έσχάτως νόμος περί ιδρύσεως της Χριστιανικής Εκπαιδευτικής Αδελφότητας που θα τελή υπό την προστασίαν της Τεράς Συνόδου και υπό την έποπτείαν του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σκοπός της Αδελφότητας είναι η μόρφωσις των όρθόδοξων Έλληνίδων κατά τας παραδόσεις της Εκκλησίας και του Έθνους ως μέσον ιδρύεται ένα γυναικείον τάγμα μορφωμένων Έλληνίδων μοναχών, πουθα ιδρύση σχολεία εις όσας πόλεις καταστή δυνατόν.

Η Εύαγγελίστρια της Τήνου με τους πολλούς πόρους καλείται από τον νόμον να συνεισφέρει διά τον σκοπόν. Θεσπίζεται δηλ. επιχορήγησις εκ του ταμείου της 300.000 δρχ. έτησίως, εις τας όποιās θα προστεθούν αι συνδρομαί των μελών της αδελφότητας, αι εισφοραί των εύσεβών Χριστιανών, όσων θέλουν να προσφέρουν τον όβολόν των, τα δίδακτρα των μαθητριών που θα φοιτήσουν στα σχολεία των καλογραιών, και άλλοι έκτακτοι πόροι. Η έδρα του τάγματος θα είναι η Τήνος· εκεί θα ιδρυθή και το πρώτον σχολείον, που θα έχη την μορφήν του προτύπου πειραματικού, διότι θα χρησιμεύη και προς πρακτικήν εξάσκησην των καλογραιών. Αι όρθόδοξοι αυταί σχολαί πρόκειται ν' αποτελέσουν μέσον άμύνης κατά του προσηλυτισμού των έτεροδόξων σχολείων.

Η Δαίδη Αμπερντήν η τέως πρόεδρος του Διεθν. Συμβουλίου Γυναικών άπαιχαιρέτησε με συγκινητικά λόγια τ' άπανταχού Έθν. Συμβούλια, συναποστείλασα και μία φωτογραφία: «το ούράνιο τόξο πάνω από τη λίμνη της Γενεύης», ως εύέλπιδον παράγγελμα. Την φωτογραφίαν αυτήν έπληρεν η ίδια μεταβαίνουσα με αυτοκίνητον στο Ντουμπρόβνικ για το τελευταίο συνέδριο γυναικών.

Το νέον Γραφείον του Διεθν. Συμβουλίου Γυναικών αποτελείται από τα εξής μέλη: η Δαίδη Isabel Aberdeen επίτιμος πρόεδρος, η βαρώνη Μπόελ πρόεδρος. Αντιπρόεδροι: Dame Marie Ogilvie Gordon Αγγλία, η γεροσυιαστής F. F. Plamin-kona, Τσεχοσλοβακία, η κ. Berta Pipin, Λεττονία, η κ. Betze Kjelsberg, Νορβηγία, η κ. E. Zellweger, Έλβετία, η κόμησσα Arponyi, Ούγγαρία, η κ. I. Palme, Σουηδία, η κ. L. M. Phillips, Ην. Πολιτεία, η κ. M. Prenschand Ινδία, η κ. I. H. Hoss, τείας, η κ. A. M. Newman, Νότιος Αμερική Αυστραλία, η κ. A. M. Newman, Νότιος Αμερική Γενική Γραμματεύς η κ. Luise C. A. van Eghen Γενική Γραμματείς των Συνεδριάσεων: αι κ.κ. Christich και F. Baentens, Ταμίας: η κ. Karen M. Glaesel Δανία.

Η νέα πρόεδρος του Διεθνούς Συμβουλίου Γυναικών, βαρώνη Μπόελ, άπήτησεν εις την κυρίαν Ραλλού Γεωργαντά, πρόεδρον του Ε. Σ. Ε. εις τα συγχαρητήρια επί τη εκλογή της ως εξής:

"L'HELLENIS,"

Organe mensuel du Conseil National
des femmes hellènes

Rédaction-Administration: Rue Alex. Soutsou 26
Athènes, Février 1937

Le ministre de l'Assistance Publique nous a
fait l'honneur de nous envoyer la lettre suivante:

*Je salue comme une preuve de culture l'ex-
istence d'un journal exclusivement féminin
dans notre pays. «L'Hellenis» répond absolu-
ment à ce qu'on attend du journal de la femme.
Elle suit consciencieusement tout le mouvement
intellectuel et social féminin et transmet cha-
que mois à ses lectrices un message de solida-
rité et d'amour du prochain.*

*Comme Ministre de l'Assistance Publique,
je puis, mieux que personne apprécier la colla-
boration des femmes pour l'œuvre que nous
avons entreprise.*

*C'est avec conviction que je mets mon espoir
en leur aide pour achever l'œuvre dont nous
avons déjà posé les premiers fondements.*

*Je souhaite à l'Hellenis, qui reflète l'activité,
la mentalité, l'esprit, aussi bien que l'enthousiasme
de nos femmes, un avenir plein de pro-
grès et de succès.*

A. KORIZIS

Encore une fois pour la situation de la
femme. Si nous revenons à cette question, c'est
que nous ne la considérons pas comme résolue.
La situation de la femme dans le mariage, le
célibat, la vieillesse, dans la société en général
et la politique en particulier est un problème qui
reste encore en suspens et que tout le monde
malheureusement envisage avec indifférence, avec
scepticisme et presque avec hostilité. Les femmes
forment aujourd'hui un prolétariat spirituel beau-
coup plus nombreux que celui des ouvriers.

Est-ce que les hommes sont les seuls respon-
sables de notre situation humiliante? Assurément
non. Vis à vis de quelques femmes courageuses
qui exigent la justice et ont conscience de leur
valeur, combien existent-il d'indifférentes, d'in-
intelligentes, d'inertes et d'égoïstes qui ne leve-
raient pas leur petit doigt pour aider à améliorer
l'état des choses.

Dans un monde, qui visiblement n'a pas été
fait pour elle, la femme, même supérieure à
l'homme, est destinée aux rôles secondaires, à
la collaboration. Mais le féminisme, bien entendu
et ordonné soutient un besoin de réclassement
dans le sens des valeurs individuelles, pour lutter

contre l'éternel classement obtenu par la fortune,
la naissance, ou la beauté, valeurs, dont les in-
téressées ne disposent pas à leur gré, mais qui
sont le plus souvent le fait du hasard.

L'homme s'intéresse moins à la femme depuis
qu'elle est devenue vraiment intéressante par
l'éveil de sa personnalité, mais il la recherche
encore en mariage. La femme qui a une profes-
sion se trouve alors en présence de difficultés
énormes. Elle doit s'adapter à une autre person-
nalité et au foyer nouvellement créé, et elle doit
en même temps développer sa propre vie enga-
gée dans une activité professionnelle peut-être
complètement différente de celle de son mari.
C'est un problème auquel nous ne pensons pas
assez, mais celles de nous qui en ont fait l'ex-
périence, savent combien est rude le combat et
combien il exige le maximum d'efforts pour ne
pas trop sacrifier de soi-même, de son existence
personnelle, à laquelle chaque femme a droit, et
de ne pas léser en même temps l'existence com-
mune.

Le mouvement artistique a été des plus vifs
pendant le dernier mois. Un vernissage des plus
intéressants pour nous autres femmes a été l'Ex-
position de l'Association artistique féminine, où
p'us de 70 femmes peintres, sculpteurs, archi-
tectes, artistes en mosaïque et écrivains avaient
exposé leurs œuvres. La société Athénienne a
montré beaucoup d'intérêt et de bienveillance
pour cet effort, car la première fois des femmes
se sont présentées unies devant le public et ont
rapporté un véritable succès.

Une nouvelle école de service social dont
S. A. R. la princesse Irène a bien voulu accep-
ter le patronage, vient d'être inaugurée. Les
jeunes filles et jeunes femmes qui fréquentent les
cours pourront être admises dans les institutions
de l'Assistance publique.

On nous annonce la fondation d'un ordre
de religieuses grecques-orthodoxes qui s'appelera
«fraternité chrétienne éducative» et qui sera placé
sous le patronage du ministère des cultes. Le
but de cette fraternité est l'éducation des fem-
mes grecques d'après les traditions de l'église et
de la nation et comme moyen pour y parvenir
cet ordre de religieuses compte fonder des écoles
dans plusieurs villes.

La cathédrale Evaghélistria de Tinos est
chargée par un décret-loi de la fondation de cet
ordre et de ses écoles. Elle a déjà les fonds né-
cessaires pour subvenir aux premières dépenses.
Le siège des religieuses sera l'île de Tinos et
c'est là qu'on inaugurera la première école mo-
dèle pour jeunes filles.

• Αί κάλτσαι ELBEO είναι
θαύμα ωραιότητος άντοχής
καί έλαστικότητος. Πάντοτε
εις τούς πλέον μοντέρνους
χρωματισμούς. Πωλούνται
εις όλα τὰ καλά καταστή-
ματα εις τιμάς άπολύτως
ώρισμένας. Άποθήκη μόνον
χονδρικής πωλήσεως

Μητροπόλεως 46 ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΡΚΕΤΙΝΗ ΛΑΜΒΟ

ΑΓΝΟΝ
ΒΟΥΤΥΡΟΝ
ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΕΛΕΝΗΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Υποστηρίζετε την έγχώριον
βιομηχανίαν αγοράζουσας το
φρεσκάτο βούτυρό μου
κατ' ευθείαν από την Κέρ-
κυραν για τὸ τσάϊ σας για
τὰ γλυκά σας για τὰ φα-
γητά σας.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
ΚΑΝΙΓΓΟΣ 6
Τηλέφ. 23-163

ΠΡΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF ATHENS TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΦΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

Νομικόν Γραφείον

Έθνικου Συμβουλίου Έλληνίδων

ΠΑΡΕΧΕΙ ΔΩΡΕΑΝ ΣΥΜΒΟΥΛΑΣ

Έκαστην Πέμπτην 12-1 μ. μ.

Όδος Άλεξάνδρου Σούτσου 26

**ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ**

Έφαρμόζεται με μίαν βίδα εις οιαδήποτε ραπτομηχανήν.
Παρέχεται ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμήν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικιλ-
μάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΡΑΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ
κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἐσωτερικὰ καὶ ἔξω-
τερικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν. = =

**ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ**

ΠΡΟΒΛΑΒΕΙ ΟΡΕΟΔΟΝΤ ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Valio

ΔΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ
ΟΜΙΛΕΙ ΟΛΗ
Η ΑΘΗΝΑ!!!

Εἶνε τὸ
ὀνομαστό
τυρὶ τοῦ
οἴκου
VALIO
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΕΔΩΔΙΜΟΠΩΛΕΙΑ

VIOLA

τὸ περίφημο
ΦΙΝΛΑΝΔΙΚΟ

ΤΥΡΙ

με κρέμα

SPECIALITÉ

ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ **VALIO**

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΛΑ
ΕΔΩΔΙΜΟΠΩΛΕΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΒΕΣΕΙΣ (ΤΗ. 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1936) „ 10.073.315.312

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Ἅγιος Νικόλαος (Κρήτη)	Θήβαι	Μεσσήνη
Ἀργίνοιον	Θήρα	Μιτυλήνη
Ἀργιά	Ἰθάκη	Ναύπακτος
Ἀθήναι:	Ἰστιαία (Ξηροχώριον)	Ναύπλιον
Ἕπ/μα, ὁδὸς Μητροπόλεως 9	Ἰωάννινα	Νιγρίτα
ἔν Καλλιθέα	Καβάλλα	Ξάνθη
ἔν Νέα Ἰωνία	Καλάβρυτα	Ὀρεστιάς
ἔν Παγκρατίῳ	Καλάμαι	Παῖδοι
Αἴγιον	Καλαμπάκα	Παπάδος (Μυτιλήνης)
Ἀλεξανδρούπολις	Καρδίτσα	Πάτραι
Ἀλυρούς	Καρλόβασι (Σάμου)	Πειραιεύς
Ἀμαλιάς	Καρπενήσιον	Πλωμάριον (Μυτιλήνης)
Ἀμύνταιον (Σόφοβις)	Καρναί (Ἅγιον Ὄρος)	Πόρος
Ἀμφίκλεια	Καστορία	Ποταμός
Ἀμφισσα	Κατερίνη	Πρέβεζα
Ἄνδρος	Κέρκυρα	Πύλος
Ἀργοστόλιον	Κιλκίς	Πύργος
Ἄρτα	Κοζάνη	Ρεθύμνη (Κρήτης)
Ἀταλάντη	Κομοτινή	Σέρραι
Βάμος (Κρήτη)	Κόρινθος	Σητεία (Κρήτης)
Βέροια	Κύθηρα	Σικωνία (Κιάτον)
Βόλος	Κύμη	Σκιάθος
Γρεβενά	Κυπαρισσία	Σουφλίον
Γύθειον	Λαγκαδάς	Σπάρτη
Δημητσάνα	Λαμία	Σύρος
Διδημότειχον	Λάρισα	Τρίκαλα
Δράμα	Λεβάδεια	Τρίπολις
Ἐδεσσα	Λευκάς	Φάρσαλα
Ἐλασσών	Λήμνος	Φλώρινα
Ἐλευθερούπολις (Πράβιον)	Λιμὴν Βαθέως (Σάμου)	Χαλκίς
Ζάκυνθος	Μεγαλόπολις	Χανιά (Κρήτης)
Ἡράκλειον (Κρήτης)	Μεσολόγγιον	Χίος
Θεσσαλονίκη		

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΚΑΪΡΩ: Rue Emad el Dine No 17

ΤΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕΝ ΖΑΓΑΖΙΚ: Rue Tewfik

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἐξωτερικοῦ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.350.000